

บทที่ 5
การต่อสู้เพื่อเอกราช

หัวเรื่อง

1. กองเกรสแห่งชาติอินเดีย
2. ศาสนาฮินดู
3. ศาสนาอิสลาม
4. ลอร์ด คัวร์ซอน
5. สันนิบาตมุสลิม
6. การปฏิรูปการปกครอง 1909
7. อังกฤษเปลี่ยนวิธีการปกครองโดยให้อินเดียมีส่วนในการปกครองตนเอง
8. มหาตมะ คานธี กับสัตยาเคราะห์

สาระสำคัญ

1. องค์กรทางการเมืองที่สำคัญคือกองเกรสแห่งชาติอินเดียและสันนิบาตมุสลิม
2. ความแตกต่างระหว่างฮินดูกับมุสลิม อันนำไปสู่การแบ่งประเทศเป็นอินเดียและปากีสถาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบถึงวิธีการต่อสู้เพื่อเอกราชโดยใช้การนำขององค์กรทางการเมือง
2. เพื่อให้ทราบถึงมูลเหตุแห่งการแตกแยกที่แท้จริงอันนำไปสู่การแบ่งประเทศ
3. เพื่อให้ทราบถึงวิธีการสัตยาเคราะห์อันเป็นเหตุให้ได้มาซึ่งเอกราช

คองเกรสแห่งชาติอินเดีย

ค.ศ. 1885 ได้มีการเรียกร้องขอตั้งรัฐสภาแห่งชาติอินเดียขึ้น (Indian National Congress) อังกฤษเป็นชาติประชาธิปไตย จะปฏิเสธเรื่องนี้ก็ไม่ได้จึงอนุญาตให้ตั้งได้ แต่สภานี้ไม่มีอำนาจในทางนิติบัญญัติ เป็นแต่ที่ประชุมของชาวอินเดียเท่านั้น อย่างไรก็ตาม คองเกรสแห่งชาติอินเดียก็ได้กลายเป็นศูนย์กลางการต่อสู้เพื่อเอกราชของอินเดียในเวลาต่อมา และมีวัตถุประสงค์หลักคือ "ต่อสู้เพื่อชาวอินเดียทุกคนโดยไม่คำนึงถึงศาสนา"

บทบาทของคองเกรสแห่งชาติอินเดีย ตลอดคริสต์ศตวรรษที่ 19 ได้ทำหน้าที่วิพากษ์วิจารณ์นโยบายของรัฐบาลอังกฤษ และทำหน้าที่ร้องขอให้ทำการปฏิรูปสังคมและเศรษฐกิจ โดยทำข้อเสนอต่อรัฐบาลอังกฤษ เพื่อพิจารณาอนุมัติ คองเกรสแห่งชาติอินเดีย หรือที่เรียกชื่อย่อเป็นภาษาอังกฤษว่า I.N.C. ได้วิจารณ์นโยบายของรัฐบาล และพระราชบัญญัติฉบับต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องภาษีอากร เช่นภาษีเกลือ และภาษีอื่น ๆ ที่ไม่เป็นธรรมต่อชาวอินเดีย อาจกล่าวถึงบทบาทต่าง ๆ ของคองเกรสแห่งชาติอินเดียในประเด็นหลัก ๆ ได้ดังนี้

1. ได้เรียกร้องให้มีการพัฒนาการปกครองในอินเดีย โดยให้ชาวอินเดียมีส่วนในการปกครองประเทศทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น
2. ได้เรียกร้องให้มีการรับคนอินเดียเข้าทำงานในตำแหน่งข้าราชการพลเรือนให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งในระบอบนั้นคนอินเดียเข้ารับราชการใน ก.พ. ของอินเดียน้อยมาก
3. ได้เรียกร้องให้อังกฤษแยกหน้าที่ของการบริหาร และการศาลออกจากกัน
4. ได้เรียกร้องให้มีการขยายการศึกษาทั้งสายสามัญและสายอาชีพ
5. ได้มีการเรียกร้องให้มีการส่งทหารอินเดียไปรบน้อยลง
6. ได้เรียกร้องให้เก็บภาษีต่าง ๆ ด้วยความเป็นธรรม

การเรียกร้องต่าง ๆ ของคองเกรสแห่งชาติอินเดียดังกล่าวมานี้ เป็นเพียงจุดเริ่มต้นเท่านั้น ซึ่งรัฐบาลอังกฤษก็ได้จับตามองความเคลื่อนไหวเสมอมา และอังกฤษเองก็ไม่ได้

แสดงท่าทีคัดค้านแต่ประการใด ชำราชการอังกฤษก็เคยเข้าร่วมประชุมและให้คำแนะนำ
ปรึกษาหารือแก่กองเกรสแห่งชาติอินเดีย บางครั้งสมาชิกของกองเกรสก็ได้รับเชิญให้ไป
งานเลี้ยง ซึ่งอุปราชอังกฤษจัดขึ้น แต่มาในระยะหลังชำราชการอังกฤษก็เริ่มเปลี่ยนท่าที
ไม่เห็นด้วยกับการเรียกร้องของเกรส โดยอ้างเหตุผลว่า "กองเกรสแห่งชาติอินเดียเป็น
เพียงชนกลุ่มน้อย" เมื่อเป็นเช่นนั้นกองเกรสจึงได้ออกหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ชื่อ "อินเดีย"
เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และแถลงข่าวให้ประชาชนชาวอินเดียได้ทราบถึงผลงานต่าง ๆ
ที่กองเกรสแห่งชาติอินเดียได้กระทำไป

การประชุมครั้งแรกของกองเกรสแห่งชาติอินเดีย (I.N.C.)

ในการประชุมปีต่อมา ค.ศ. 1886 กองเกรสได้พยายามชักชวนให้ชาวมุสลิมให้
มาร่วมด้วยมากยิ่งขึ้น เช่นได้เชิญสมาคมนุสลิมให้ส่งเลขาธิการสมาคมนุสลิมไปเข้าร่วมประชุม แต่
มุสลิมไม่สนใจ

ตั้งกล่าวมาแล้วว่า วัตถุประสงค์หลักของกองเกรสคือต่อสู้เพื่อชาวอินเดียทุกคน โดยไม่คำนึงถึงศาสนา ดังนั้นในปี 1887 ชาวมุสลิมจึงได้รับเลือกตั้งให้เป็นประธานของกองเกรส คือบาครุดดิน ทยาบซี (Badruddin Tyabji) ซึ่งมาจากชนชั้นกลาง การที่ทยาบซีเข้ารับตำแหน่งประธานกองเกรสในครั้งนี้ ทำให้ชาวมุสลิมส่วนหนึ่งไม่พอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชเยค อาห์เหมค ซ่าน ซ่านกล่าวหาว่าทยาบซีทรยศต่อชาวมุสลิมด้วยกัน และได้เขียนจดหมายไปต่อว่าทยาบซีมีใจความว่า "กองเกรสหมายถึงอะไร? หมายถึงคนหลายวรรณะหลายชาติในอินเดียรวมกันเป็นชาติเดียวหรือ? ข้าพเจ้าคิดว่ากองเกรสไม่มีวัตถุประสงค์สำหรับคนทุกคน ถ้าหากจะมีประโยชน์ก็เฉพาะชาวฮินดูเท่านั้น มิใช่เพื่อชาวมุสลิม ท่านไม่ควรสนับสนุนกองเกรสเลย"

การคัดค้านของชเยค อาห์เหมค ซ่าน ไม่เป็นผล เมื่อเป็นเช่นนั้น ซ่านจึงได้ตั้งขบวนการต่อต้านกองเกรสขึ้นมาชื่อว่า United Indian Partiotic Association โดยมีวัตถุประสงค์ว่า "เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของการปกครองของอังกฤษในอินเดีย และขจัดความเป็นปรปักษ์ต่ออังกฤษ ซึ่งก่อตั้งขึ้นโดยพวกกองเกรสให้หมดไป" สมาชิกของขบวนการดังกล่าวนี้เป็นพวกฮินดูและมุสลิม แต่เป็นคนชั้นสูง ความพยายามของซ่านที่ชักชวนไม่ให้ชาวมุสลิมสนับสนุนกองเกรสในระยะเริ่มแรกไม่ได้ผล เพราะการประชุมกองเกรสในปี 1888 ปรากฏว่ามีสมาชิกที่เป็นมุสลิมเข้าร่วมประชุมมากถึง 222 คนในจำนวนสมาชิก 1,248 คน เพราะมุสลิมส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นและต้องการประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้นและไม่เห็นด้วยกับ ชเยค อาห์เหมค ซ่าน ที่ทำการต่อต้านกองเกรส

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า ในอินเดียนั้นมีศาสนาและลัทธิต่าง ๆ มากมาย เช่นฮินดู อิสลาม พุทธ เช่น ลิกซ์ ฯลฯ ศาสนาที่มีคนนับถือมากที่สุดคือศาสนาฮินดู (ศาสนาพราหมณ์) รองลงมาคือศาสนาอิสลาม ขอล่าวประวัติโดยย่อของ 2 ศาสนานี้ เพื่อที่จะได้เข้าใจในการศึกษาประวัติศาสตร์อินเดียในตอนต่อไป

ศาสนาฮินดู

คำว่าศาสนาฮินดูหรือศาสนาพราหมณ์ จะว่าเป็นอันเดียวกันก็ได้ หรือจะว่าเป็นคนละอันก็ได้ ที่ว่าเป็นอันเดียวกันเพราะศาสนาฮินดูมีพื้นฐานมาจากศาสนาพราหมณ์ เหมือนศาสนาคริสต์มีพื้นฐานมาจากศาสนายิว ที่ว่าเป็นคนละอันก็เพราะตั้งแต่สมัยแรกจนถึงสมัยพุทธกาล มีการนับถือเป็นแบบพราหมณ์แท้ ต่อมาเกิดมีลัทธิมากมายกลายเป็นฮินดูไป ปัจจุบันมีคนนับถือศาสนาฮินดูประมาณ 500 ล้านคน ส่วนใหญ่เป็นชาวอินเดีย

ศาสนาฮินดูไม่มีระบบใดระบบหนึ่งแน่นอนลงไป เพราะประกอบด้วยคัมภีร์ และทัศนะหลากหลาย ลัทธิพิธีกรรมก็มีมากมายจนยากที่จะกำหนดลงไปเป็นแบบฉบับได้ แต่ละเมืองแต่ละดินก็มีลัทธิและเทพเจ้าเป็นของตนเอง แต่ทุกฝ่ายก็อ้างได้ว่าเป็นศาสนาฮินดูด้วยกัน องค์ประกอบแห่งศาสนาฮินดู อาจแยกกล่าวได้ดังนี้

1. พระเจ้า

*ศาสนาฮินดูไม่มีศาสดาเหมือนศาสนาอื่น มีเทพเจ้ามากมายนับเป็นร้อยเป็นพันองค์ แต่มีองค์ที่สำคัญ ๓ องค์ เรียกว่า "ตรีมูรติ" คือ

1. **พระพรหม** เป็นผู้สร้างมนุษย์และสรรพสัตว์ทั้งหลาย พระองค์เป็นผู้สร้างจักรวาล หรือสร้างโลก โลกที่ทรงสร้างนั้นตั้งอยู่ได้เป็นยุคและพินาศไปเป็นยุค มี 4 ยุค คือ

1) กฤตยุค เป็นยุคแห่งสังครมมั่นคง มีพระพรหมองค์เดียวเป็นใหญ่ ไม่มีเทพเทวาอื่น ๆ ไม่มียักษ์ ไม่มีมาร ใครปรารถนาสิ่งใดสำเร็จตามปรารถนา ไม่มีการค้าขาย แลกเปลี่ยน ไม่มีโลก โกรธ หลง ทูจริต คคโคง และไม่มีโทษทัณฑ์ใด ๆ

2) ไตรตายุค ยุคนี้สังครมเสื่อม 1 ใน 4 ไม่มีพิธีกรรม มนุษย์ปฏิบัติธรรมเพื่อหวังผลประโยชน์และอนิสงส์จากการปฏิบัติสังครมนั้น ๆ

---

* คุรยละเอียดเพิ่มเติมได้จากพระราชนิพนธ์เรื่อง "นารายณ์สิบปาง" ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และภาพเกี่ยวกับศาสนาฮินดู และศาสนาอิสลาม หายเล่ม

3) ทวปรยุค ยุคน้สังขธรรมเลื้อม 2 ใน 4 นรชนเกิดเจ็บป่วย เกิดค้ฒหา นิยม ทำความช้ว มีพิธีกรรมเพื่อล้างความช้ว พระเวทห้ง 3 เกิดขึ้น แต่คนไม่เอาใจใส่

4) กลี้ยุค ยุคน้ (ปัจจุบัน) สังขธรรมเหลือเพียง 1 ใน 4 คนห่างเหินจากศีลธรรม หมกมุ่นในกิเลสค้ฒหา เต็มไปด้วยราคะ โทสะ โมหะ คคโคงกันท้วไป

2. พระวิษณุ บางที่เรียกว่าพระนารายณ์ เป็นผู้รักษา

3. พระศิวะ ไทยเรียกว่าพระอิศวร เป็นผู้ทำลาย

2. คัมภีร์

ศาสนาฮินดูมีคัมภีร์มากมาย ไม่สามารถที่จะนำมากล่าวในที่นี้ได้ ขอกล่าวเฉพาะที่สำคัญ ๆ ซึ่งได้แก่พระเวท 3 คือ

1. อุคเวท เป็นบทสรรเสริญคุณและฤทธิ์ของเทพต่าง ๆ กล่าวถึงการสร้างโลกทั้งหมด และหน้าที่ของพระพรหมผู้สร้างมนุษย์และสรรพสัตว์

2. ยชुरเวท เป็นบทแสดงพิธีบวงสรวงต่าง ๆ และบทสวดในเวลาทำพิธีกรรม เรียกว่า ยัญญกรรม (ต่อมาแยกออกเป็นยชुरเวทขาว และยชुरเวทดำ เล่มค้ฒเป็นบทหรือยกรอง เล่มหลังเป็นบทหรือยแก้ว นับถือกันตามนิกายที่แยกกันไป)

3. สามเวท แสดงกลศาสตร์หรือศิลปศาสตร์ รวมทั้งสังค้ฒต่าง ๆ

ห้ง 3 คัมภีร์นี้เรียกว่า "ไตรเพท" หรือ "ไตรเวท" ต่อมาถึงปลายรัชสมัยพราหมณ์มีเวทเกิดขึ้นอีกห้ง เรียกว่า "อาถรรพเวท" เป็นบทสวดคาถาเกี่ยวกับไสยศาสตร์

3. วรรณะ

บรรดาคำสอนห้งหลายในคัมภีร์พระเวท มีคำสอนอันห้งที่สำคัญที่สุดของลัทธิคือ คำสอนเรื่องพระพรหมผู้สร้าง พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ไว้เพื่อสันติ ดังนี้

1) ทรงสร้างคนชั้นพราหมณ์ (นักบวช) จากพระโอษฐ์

2) ทรงสร้างคนชั้นกษัตริย์ (นักรบ) จากพระพาหา

3) ทรงสร้างคนชั้นแพศย์ (พ่อค้า) จากพระโสณี (ลำตัวถึงตระโพก)

4) ทรงสร้างคนชั้นสูง (กรรมกร) จากพระบาท

คุณสมบัติของพราหมณ์

- 1) มีความสุภาพภายในจิตใจ ไม่ปันปนด้วยโลภ โกรธ หลง
- 2) ระวังจิตใจได้ ระลึกถึงเมตตาอยู่เสมอ
- 3) ผจญต่อความลำบาก บำเพ็ญเพื่อหาความรู้ความจริง
- 4) ทำตัวเองให้บริสุทธิ์ทั้งร่างกายและจิตใจ
- 5) พอใจในความสุขที่มีอยู่
- 6) มีเมตตากรุณาเป็นที่ตั้ง
- 7) มีความเชื่อตรง พูดตรง ทำตรง
- 8) แสวงหาความรู้ที่ถูกต้องที่ชอบ
- 9) รักสิ่งที่มีชีวิตทั้งหลายทั้งปวง
- 10) จงรักภักดีต่อพระพรหม
- 11) มีความเห็นสุจริต ไม่คิดทรยศใคร

หน้าที่ของพราหมณ์

- 1) รับการศึกษาชั้นสูง
- 2) ให้การศึกษาแก่คนอื่น
- 3) ทำพิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อตนเอง
- 4) ทำพิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อคนอื่น
- 5) ทำบุญให้ทาน
- 6) รับบุญทานจากผู้บริจาค

คุณสมบัติของกษัตริย์

- 1) กล้าหาญ ไม่รู้จักกลัว
- 2) ความเพียรในการผจญภัย

- 3) มั่นคง ไม่ห่อถอย
- 4) มียศ มีเกียรติ รู้จักใช้อำนาจในทางที่ถูกต้อง
- 5) ฝึกฝนในการให้
- 6) ระวังจิตใจได้ ระวังถึงเมตตาอยู่เสมอ
- 7) มีเมตตากรุณาเป็นที่ตั้ง
- 8) จงรักภักดีต่อพรหมณ์
- 9) ร่าเริง ไม่รู้จักวิตก
- 10) พร้อมจะรักษาประเทศชาติ เพื่อผดุงความยุติธรรม
- 11) มีความเห็นสุจริต ไม่คิดทรยศใคร

หน้าที่ของกษัตริย์

- 1) รับการศึกษาชั้นสูง
- 2) ทำพิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อตนเอง
- 3) ทำบุญให้ทาน

คุณสมบัติของแพทย์

- 1) เฉลียวฉลาดในการแลกเปลี่ยนสิ่งของ
- 2) มีความรู้ดีในการคำนวณ
- 3) จงรักภักดีต่อพระพรหม
- 4) นับถือพรหมณ์และกษัตริย์

คุณสมบัติของคู่ทร

- 1) สงบเสงี่ยมเยียมตน
- 2) ไม่เฉื่อยชาตลบตกลงและคดโกง
- 3) ทำตัวเองให้บริสุทธิ์ทั้งร่างกายและจิตใจ
- 4) จงรักภักดีต่อพระพรหม

- 5) ไม่ลักขโมย
- 6) มีความเห็นสุจริต ไม่คิดทรยศใคร
- 7) เคารพนัถื่อวณะที่สูงกว่า

เพราะเหตุแห่งความแตกต่างกันจากความสูงตำแหน่งอวัยวะพระพรหมดังกล่าว มา จึงเป็นเหตุให้แบ่งคนออกเป็น 4 เหล่า เรียกว่าวณะ มีฐานะไม่เสมอกันแต่ละเหล่า ไม่สามารถร่วมกันร่วมนอนกันได้ คบค้าสมาคมกันไม่ได้ พวกหัวหน้าผู้ทำพิธีบูชาพระพรหม กลายเป็นบุคคลได้ชื่อว่า "พราหมณ์" เป็นวณะชั้นสูงกว่าวณะอื่น เพราะพระพรหมทรง สร้างด้วยอวัยวะส่วนสูง มีหน้าที่ติดต่อกับพระพรหมได้เพียงพวกเดียว พวกอื่นติดต่อกันไม่ได้ เพราะพระพรหมไม่ยอมติดต่อกับ

4. อาศรม 4 ชั้น

อาศรม 4 ชั้น คือทางปฏิบัติที่ถือว่าเป็นธรรมประจำตัวชาวฮินดู ทุกคนต้องปฏิบัติ เพื่อความหลุดพ้น มีดังนี้

- 1) **พรหมจารี** ลำดับแรกแห่งชีวิต เด็กชายทุกคนต้องเข้าสู่พิธีสวมด้วยศักดิ์สิทธิ์ เรียกว่า ยัชโญวিত เมื่อสวมแล้วก็ประกาศตนเป็นพรหมจารี ตั้งหน้าศึกษาเล่าเรียนประพฤติพรหม จรรย์ ในสำนักครูบาอาจารย์จนอายุได้ 25 ปี เป็นอันสิ้นภาวะพรหมจรรย์ (วัยศึกษา)
- 2) **กฤหัสถ์** ผู้ผ่านชั้นพรหมจารีมาแล้ว กลับมาสู่บ้าน บำเพ็ญตนเป็นกฤหัสถ์ คืออยู่ครองเรือน แต่งงาน มีลูกมีเมีย ปฏิบัติภารกิจในชั้นตอนนี้ 25 ปี เมื่อต้องการจะบำเพ็ญเพียรให้ยิ่งขึ้น ไป เพื่อความหลุดพ้น ต้องออกจากบ้านเข้าสู่อาศรม บำเพ็ญตนเป็นนักพรต (วัยครองเรือน)
- 3) **วนปรสถ์** การอยู่ป่า เป็นกิจปฏิบัติอีกอย่างหนึ่งของชาวฮินดู ถือเอาการบำเพ็ญเพียร เข้ามานสมานัตินป่า สร้างศาลาเป็นที่อาศัยตามแบบของผู้ปฏิบัติธรรม (25 ปี)
- 4) **สันยาสี** ผู้แสวงธรรมต้องบำเพ็ญเพียรเพื่อความหลุดพ้น ต้องค้นหาความจริงว่าตนคือใคร พระพรหมคือใคร ในโลกนี้มีสารพัดฤอันใด เมื่อได้คำตอบแล้วต้องสั่งสอนผู้อื่น กล่าวโดยสรุป คือ ต้องกระทำเพื่อมนุษยชาติทั้งปวง (อายุตั้งแต่ 75 ปีขึ้นไป)

5. ข้อปฏิบัติของสินคฺุในปัจจุบัน

*ข้อปฏิบัติของสินคฺุผู้ครองเรือน ประกอบด้วยองค์ 4 คือ

1) การแต่งงาน อาหารการกิน การอาชีพ และที่อยู่อาศัย อาทิ การแต่งงานจะต้องให้ถูกตามโคตร ตามตระกูล ตามชั้น ตามวรรณะ จะสับสนลักลั่นกันไม่ได้ เรื่องอาหารการกิน คนในวรรณะต่ำจะทำให้คนในวรรณะสูงกินไม่ได้ คนละวรรณะกินรวมกันไม่ได้ และต้องอาหารกันไม่ได้ อาชีพก็เหมือนกันใครอยู่วรรณะใด ต้องทำอาชีพอย่างนั้น ตลอดจนเคหะสถานบ้านเรือนก็เหมือนกัน ใครปฏิบัติขาดตกบกพร่องต้องถูกตัดขาดจากตระกูล

2) ข้อปฏิบัติสังสการ คือข้อปฏิบัติของบุคคลผู้เป็นทิตาติ หรือทวิทิตาติ (เกิด 2 ทน) ได้แก่พรหมณั กษัตริย์ แพศย์ จะต้องปฏิบัติพิธิ สังสการ คือ

ก. พิธิตั้งครรรภ จากวันวิทิวาห์

ข. พิธิกระทำต่อเด็กในครรรภ เมื่อเข้าใจว่าเป็นชายประมาณ 3 เดือน ภายหลังกแต่งงาน

ค. พิธิแยกผมหึง (มารคา) ผู้ตั้งครรรภในระยะ 4 เดือน 6 เดือน หรือ 8 เดือน บ้าง

ด. พิธิคลอดบุตร

ง. พิธิตั้งชื่อเด็ก ในวันที่ 12 หรือ 14 ภายหลังกคลอด

จ. พิธินำเด็กออกไปบูชาพระอาทิตย์ยามรุ่งอรุณ เมื่อเด็กอายุได้ 4 เดือน

ฉ. พิธิป้อนข้าวเด็กในเดือนที่ 5 หรือที่ 6

ช. พิธิโกนผมให้เหลือไว้แต่จุก 3 ปี หลังจากคลอด

ซ. พิธิตัดผม ถ้าเป็นพรหมณัตัดเมื่ออายุครบ 16 กษัตริย์ตัดเมื่อ 22 แพศย์ตัดเมื่ออายุ 24

---

* คูศาสนาเบรียบเทียบของ เสถียร พันธรั้งี พิมพ์ครั้งที่ 3, แพรวพิทยา 2526 หน้า 87-88-89

- ณ. พิธีเข้าอาศรม
- ญ. พิธีกลับบ้านเมื่อเสร็จจากการศึกษา
- ฎ. พิธีแต่งงาน

3) **ข้อปฏิบัติพิธีศพ** คือพิธีของผู้มีศรัทธา (สารท) ใต้แก่พิธีพลีให้แก่ดวงวิญญาณของบรรพบุรุษ (Ancestor Worship) พิธีนี้ถือเคร่งครัดมาก ถึงจะขาดอะไรก็ขาดพิธีนี้ไม่ได้

การบูชาบรรพบุรุษ คือการสังเวยดวงวิญญาณของท่านด้วยก้อนข้าวสุก ผู้ทำพิธีศพควรให้เป็นลูกผู้ชาย เพราะจะช่วยบรรพบุรุษมีบิดามารดาเป็นต้น ให้พ้นขุมนรกบุตรศราตครั้งแรกทำก่อนวันเอาศพไปเผา กระทำตลอด 10 วัน ตั้งแต่วันตาย จนถึงวันที่ 11 กระทำเป็นการรวมญาติ โดยญาติฝ่ายแม่ และฝ่ายพ่อขึ้นไป 3 ชั่วคน และลงมาอีก 3 ชั่วคน ศราตเหล่านี้จะต้องทำไปเดือนละครั้งเป็นอย่างน้อยตลอดปี

ยังมีพิธีศพประเภทอื่น ทำเกี่ยวกับการมงคลอีกหลายอย่าง อาทิ ทำเพื่อลูกทำเพื่อขอสวัสดิมงคลในการเดินทาง และเพื่อความเจริญของทรัพย์สมบัติ เป็นต้น

4. **ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการบูชาเทวดา** (Worship of Gods) ข้อปฏิบัติที่น่าจะเป็นมูลเหตุสัมพันธ์กันอยู่กับการบูชาบรรพบุรุษในลัทธิของชนชาติอื่น ๆ โดยเหตุที่ฮินดูมีเทพเจ้ามากมาย จำนวนเทวดาที่บูชาจึงจะคิดไม่ได้ ยิ่งฮินดูที่อยู่ในวรรณะต่ำถูกกีดกันไม่สามารถนับถือเทวดาของพวกในวรรณะสูงได้ จึงสร้างเทวดาของตนขึ้น เพื่อบูชาไปตามลำพัง มีเทพประจำเทวาลัย และเทพประจำหมู่บ้าน ประจำครอบครัว จนถึงเอาเป็นยุคิมิได้

ความเชื่อของฮินดูปัจจุบัน เกี่ยวกับการบูชาเทวดา จะพรรณาให้เห็นเป็นภาพที่สุดจะเลอะเทอะสิ้นดี อาทิ ฮินดูที่อยู่ในวรรณะสูงได้พากันบูชาเทพรุ่นเก่า มีเทพเจ้าวิษณุ และศิวะ เป็นต้น ครันมีลัทธิอวตารขึ้น มีการบูชาพระกฤษณะ และพระรามขึ้นอีก ส่วนเทพเจ้าของฮินดูที่อยู่ในวรรณะต่ำ มีเทพแตกแยกขยายออกไปตามวรรณะอีกมาก เช่นเจ้าแม่กาลี เทพลิง เทพงู เทพเต่า รุกขเทพ เทพช้าง ลิงคเทพ เทพกำหนดเพศของหญิง หินผา และเทวดาเบ็ดเตล็ด ตามศาลเจ้าน้อยใหญ่ และหมู่บ้านทั้งหลาย เป็นทั้งภavn่าเกลียดน่ากลัว น่ากราบไหว้ และบางทีก็มีความลามกอนาจาร รวมอยู่ด้วยไม่ว่าที่ใด

เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม*

คนส่วนมากที่ไม่ใช่มุสลิม ไม่ค่อยทราบเรื่องราวและหลักการของศาสนาอิสลามเท่าใดนัก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีความสนใจใคร่ทราบ ด้วยเหตุผลประการต่าง ๆ กัน หากทราบบ้างก็ปรากฏว่าเรื่องราวที่ทราบนั้นไม่ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง หรือบางทีก็ผิดอย่างหน้ามือเป็นหลังมือทีเดียว สถานการณ์เช่นนี้อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดขึ้นได้ ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นการสมควรที่จะทราบเกี่ยวกับเรื่องสำคัญ 5 เรื่องของศาสนาอิสลาม เพื่อที่จะได้ทราบเรื่องราวและหลักการของศาสนาอิสลามให้ถูกต้อง

1. ศาสนาอิสลาม

ศาสนาอิสลามเกิดขึ้นที่นครมักกะฮ์ ในคาบสมุทรอาราเบีย ซึ่งในปัจจุบันคือประเทศซาอุดีอาระเบีย ในดินแดนที่เรียกกันทั่วไปว่า ตะวันออกกลาง

ศาสนาอิสลามเริ่มด้วยการเป็นศาสนาของคนอาหรับ "กูเรซ" แห่งนครมักกะฮ์ ในปัจจุบันเป็นศาสนาของมนุษยทั่วโลกซึ่งมีเชื้อชาติ ผิวพรรณ วรรณะ และภาษาต่าง ๆ กัน มีจำนวนไม่น้อยกว่า 1,000 ล้านคน ศาสนาอิสลามไม่ใช่ศาสนาของคนอาหรับชาติเดียวเท่านั้น

ศาสนาอิสลามไม่ใช่ศาสนาที่มีผู้หมักหมมเป็นผู้ก่อสร้างขึ้นหรือคิดขึ้นมาเอง ผู้หมักหมมเป็นแต่เพียงศาสนทูต (ร่อซูล) ของอัลเลาะห์ ในการเผยแพร่คำสั่งสอนของพระองค์ที่ได้ทรงประทานลงมาเท่านั้น ฉะนั้น คนมุสลิมจึงถือว่าศาสนาอิสลามเป็นศาสนาของพระเจ้า

ในศาสนาอิสลามมีสถานที่ซึ่งคนมุสลิมไปทำการนมัสการ และเคารพภักดีต่ออัลเลาะห์ สถานที่นี้มีชื่อเรียกว่า "มัสญิด" ซึ่งแปลว่า "สถานที่สำหรับการนอบน้อมกายลงยังพื้น เพื่อเคารพภักดีต่ออัลเลาะห์" อันที่จริงสถานที่ใดที่คนนอบน้อมกายลงยังพื้นเพื่อทำ

---

* ดูหนังสือ "คัมภีร์ขยายกรอบนวิชากฎหมายอิสลาม" โดย บุคอรี บินรามัญ พิมพ์ครั้งที่ 3 พ.ศ.2521 ของโรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชัน หน้า 3-7

การนมัสการ เช่น ห้องนอน บาทวิถี สนามกีฬา ฯลฯ สถานที่นั้นก็เป็นที่สำหรับนมัสการได้จุด
มัสญิด แต่สำหรับสถานที่ตั้งที่เรียกกันว่า Mosque นี้ คำอาราบิกที่ใช้เรียกกันโดยทั่วไป
คือ "จามีอะซ" ซึ่งแปลว่า "สถานที่รวมคน" เดิมคำนี้ใช้เรียกสถานที่สำหรับทำการนมัสการ
เฉพาะวันศุกร์เท่านั้น วันที่มีการนมัสการในมัสญิด จึงมีชื่อเรียกว่า "ยุมอะซ" แปลว่า "วัน
ที่รวมคน" คือวันศุกร์นั่นเอง ในประเทศไทยเดิมใช้ "สุเหร่า" แต่ในปัจจุบันเลิกใช้คำนี้และ
ใช้คำ "มัสญิด" แทนสุเหร่า

ในศาสนาอิสลาม ไม่มีวัดและไม่มีพระเช่นเดียวกับพระสงฆ์ในพุทธศาสนา หรือ
บาทหลวงในคริสตศาสนา ฉะนั้นในมัสญิด ซึ่งไม่ใช่วัดจึงไม่มีพระประจำเช่นเดียวกับพระสงฆ์
หรือบาทหลวง ซึ่งพำนักอาศัยอยู่ในวัด ซ่อนนี้มีปรากฏอยู่ในอัลกุรอาน บทที่ 57 โองการ 27
ซึ่งกล่าวว่า "อัลเลาะห์มิได้ทรงบัญญัติการมีพระจำวัด (เราะฮฺบานียะฮ์)" ในการพูดหรือ
การเขียนตามปกติธรรมดาในภาษาอาหรับใช้คำว่า "ลาเราะฮฺบานียะฮ์ฟีลอิสลาม" แปลว่า
"ไม่มีพระจำวัดในศาสนาอิสลาม" ในการประกอบพิธีศาสนกิจบางอย่างที่มีมัสญิด เช่นการทำ
นมัสการก็มี "อิหม่าม" มาทำหน้าที่เป็นผู้นำพิธีการ อิหม่ามนี้ไม่ใช่พระเป็นคนธรรมดาสามัญ
คนหนึ่งเท่านั้น แต่มีความรู้พิเศษเกี่ยวกับพิธีการของศาสนกิจ ฉะนั้นเมื่อหมดหน้าที่ในมัสญิด
แล้ว เขาก็กลับไปทำกิจการในอาชีพของเขาต่อไป คำว่า "อิหม่าม" ซึ่งใช้ในประเทศ
เยเมน เรียกประมุขของรัฐ

ในศาสนาอิสลามไม่มีรูปภาพหรือรูปปั้น หรือรูปใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งใช้แทนอัลเลาะห์
หรือศาสนทูต เพื่อให้คนมุสลิมแสดงความเคารพและสักการบูชา ดังเช่นในศาสนาอื่น ๆ
ทั้งนี้ เพราะตามหลักศาสนาอิสลาม อัลเลาะห์ทรงไม่มีผู้ใดหรือสิ่งใดเท่าเทียมหรือเสมอ
เหมือน การไม่มีหุ่นส่วนหรือคู้ (ลาเซรี้กะละฮ์) ซ่อนนี้มีบัญญัติไว้ในอัลกุรอานหลายแห่งด้วยกัน
โดยมีการเน้นว่า อัลเลาะห์ไม่มีหุ่นส่วนหรือคู้ใด ๆ ทั้งสิ้น (บทที่ 7 โองการ 164) ฉะนั้น
หากผู้ใดกระทำการใด ๆ ที่สื่อให้เห็นว่าหาคู้หรือสิ่งเท่าเทียมและเทียบเคียงอัลเลาะห์ ผู้นั้น
ได้กระทำความผิดอย่างใหญ่หลวง (บทที่ 31 โองการ 13) การกระทำเช่นนี้เรียกว่า

"ซิริก" คือการตั้งหันส่วนใด หรือผู้ใด วัตถุใดจะเป็นรูปธรรม นามธรรม ก็ทำให้มีส่วนแบ่ง หรือเทียบเท่าหรือเสมอเหมือนอัลเลาะห์ ศาสนาอิสลามประนามการ "ซิริก" น้อย่างเด็ดขาด ด้วยเหตุนี้มุสลิมจึงไม่ยอมมอบนอ้มกายหรือกราบไหว้ทำความเคารพผู้ใด เพราะเขาถือว่าเขากระทำเช่นนี้ต่ออัลเลาะห์พระองค์เดียวเท่านั้น หากไปกราบไหว้ผู้ใดเข้าซึ่งมีลักษณะเหมือนกับการนมัสการต่อพระเจ้าที่เรียกว่า "สุยุด" ก็จะกลายเป็นการปฏิบัติที่เท่าเทียมกับการปฏิบัติต่อพระเจ้าคือเป็น "ซิริก" ไป

2. คนมุสลิม

คนที่นับถือศาสนาอิสลามมีชื่อเรียกว่า "มุสลิม" คำ "มุสลิม" นี้มาจากคำ "อัลละมะ" ซึ่งเป็นคำกริยาของคำนาม "อิสลาม" แปลว่า "เขายอมมอบนอ้มกาย" คำ "มุสลิม" ก็แปลว่า "คนที่ยอมมอบกายและจิตใจให้แก่อัลเลาะห์" คำว่า "มุสลิม" นี้บางแห่งก็อาจแปลได้ว่า "ผู้ที่อยู่ในความสันติ" โดยอ้างว่ามาจากคำว่า "ชะลาม" ซึ่งแปลว่า "สันติ" หรือแปลว่า "ผู้ที่ปราศจากความชั่ว" โดยอ้างว่ามาจากคำ "ชะลีม"

บทที่ 3 โองการ 102 แห่งอัลกุรอาน บัญญัติว่า "โอ้บรรดาผู้มีศรัทธาทั้งหลาย สุเจ้าทั้งหลายจงปฏิบัติหน้าที่ต่ออัลเลาะห์ให้ถูกต้องตามหลักการจริง และสุเจ้าทั้งหลายอย่าตายนอกจากจะเป็น (มุสลิม) ผู้ที่ได้มอบกายและจิตใจต่อพระเจ้าแล้ว" โองการที่ 102 นี้ได้ให้ความหมายของคำ "มุสลิม" ไว้อย่างชัดเจนแล้ว ด้วยเหตุนี้คนที่นับถือศาสนาอิสลามคือ การที่ยอมมอบกายและจิตใจให้แก่อัลเลาะห์ดังที่กล่าวมานี้ คือเป็น "มุสลิม" ในการยินยอมมอบกายและจิตใจให้แก่อัลเลาะห์เช่นนี้ คนมุสลิมจะระลึกถึงอัลเลาะห์ตลอดเวลา เว้นเวลานอนหลับเท่านั้น อัลเลาะห์มีความสำคัญยิ่งในชีวิตประจำวันของคนมุสลิม

3. อัลเลาะห์

พระเจ้าในศาสนาอิสลามทรงพระนามว่า "อัลเลาะห์" ตามหลักศาสนาอิสลาม เมื่อเขียนหรือเอ่ยชื่ออัลเลาะห์จะต้องเขียนหรือกล่าวคำนี้ตามหลังคำอัลเลาะห์ด้วยคือ "ซุบฮานะฮูวะตะอะลา" ซึ่งแปลว่า "ผู้มหัศจรรย์และสูงส่ง"

ศาสนาส่วนมากถือว่า ในโลกนี้หรือในจักรวาลทั้งหลายนั้น มีพระผู้เป็นเจ้า เป็นผู้ทรงสร้าง ทรงรักษา ทรงทำนุบำรุง ทรงเมตตาปราณี ทรงเคซาณาภาพในกิจการทุก ๆ สิ่ง ทรงเพียบพร้อมไปด้วยลักษณะอันดีงาม แต่บางศาสนาถือว่า มีหลายองค์โดยแบ่งหน้าที่ต่าง ๆ ให้อิสลามถือว่า มีองค์เดียว ไม่มีสอง ไม่มีหินกำเนิด คือมีมาตั้งแต่ดั้งเดิมและไม่มีอวสาน คือ ไม่ตาย ทรงอยู่เป็นอาจิม ในศาสนาอิสลามอัลเลาะห์ไม่ทรงปรากฏพระองค์แต่จะทราบได้ว่าอัลเลาะห์ทรงมีคุณสมบัติ (ชีพาค) อย่างไรบ้าง ซึ่งจะได้อธิบายลักษณะของพระผู้เป็นเจ้าในชั้นหลัง

4. มุฮัมหมัด ศาสนทูตของอัลเลาะห์

มุฮัมหมัด เป็นมนุษย์ธรรมดาคนหนึ่ง มีบิดามารดา เกิดที่นครมักกะฮ์ ไม่ใช่เกิดในสวรรค์หรือมาจากสวรรค์ หรือที่อื่นใดในโลกนี้ แต่ที่แตกต่างกับคนอื่นก็คือ อัลเลาะห์ได้ทรงเลือกให้เป็นผู้เผยแพร่ว่าสั่งสอนของพระองค์คือ เป็นผู้เผยแพรศาสนาอิสลาม (ร่อซูล) ดังปรากฏอยู่ในบทที่ 3 โองการ 144 บทที่ 33 โองการ 40 และบทที่ 48 โองการ 28 และ 29 แห่งอัลกุรอาน ตามหลักศาสนาอิสลามและความเชื่อมั่นของคนมุสลิม มุฮัมหมัดไม่ใช่เป็นผู้ก่อสร้างศาสนาอิสลามตามที่ชาวต่างประเทศเข้าใจกันและเรียกกันเช่นนั้น

เมื่อมนุษย์เกิดแล้วก็ตาย มุฮัมหมัดก็เช่นเดียวกัน เมื่อมุฮัมหมัดสิ้นลมปรานและในวันนั้น คือวันจันทร์ ที่ 8 มิถุนายน ค.ศ.632 สาวกหลายคนไม่ยอมเชื่อว่า มุฮัมหมัดจะมรณะได้ อาบุนบักร จึงได้อ่านบทที่ 3 โองการ 144 ให้ฟัง เพื่อแสดงให้เห็นว่ามุฮัมหมัดก็เหมือนศาสนทูตก่อน ๆ ที่ได้ตายไปแล้วและไม่อมตะ

ในขณะที่มีชีวิตอยู่ มุฮัมหมัดก็กล่าวเน้นเสมอว่า เขาเป็นมนุษย์ธรรมดาคนหนึ่งเท่านั้น ข้อความนี้มีปรากฏในบทที่ 18 โองการ 111 และบทที่ 41 โองการ 6 เขาเป็นคนของพระเจ้า อยู่ในมือของพระเจ้า เขาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รับใช้พระเจ้าในการเผยแพร่ว่าสั่งของพระเจ้าเท่านั้น (บทที่ 27 โองการ 91, 92 และบทที่ 38 โองการ 66) มุฮัมหมัดไม่ได้เป็นเจ้าของด้วยคำที่ปรากฏอยู่ในอัลกุรอานซึ่งมาจากพระเจ้า (กะลามุลลอฮ์)

แต่สำหรับคนธรรมดาสาวมัญญ์ มุฮัมหมัดมีความสำคัญมากกว่าการเป็นแต่เพียงศาสนา หรือศาสนทูต ด้วยเหตุฉะนั้นจึงได้เกิดมีหลักการในการปฏิบัติศาสนกิจซึ่งลอกแบบมาจากวจนะ และจริยวัตรของมุฮัมหมัด ดังที่เรียกกันว่า "หะดีษ" และ "สุนนะฮ์" คนมุสลิมถือว่าการ ปฏิบัติตามแบบฉบับของมุฮัมหมัดนั้นเป็นหลักการของอิสลามอย่างหนึ่ง และเป็นยอดแห่งผลา นิสงส์ และบังเกิดกุศลมาก

ตามหลักศาสนาอิสลาม เมื่อเขียนหรือเอ่ยชื่อ "มุฮัมหมัด" เมื่อใด จะต้องเขียน หรือกล่าวคำนี้ตามหลักด้วยทุกครั้งคือ "ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม" ซึ่งแปลว่า "ขออัล เลาะห์ทรงโปรดประทานความเจริญและสันติสุขต่อท่านด้วย"

5. อัลกุรอาน

อัลกุรอาน เป็นชื่อของคัมภีร์ที่ศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาอิสลาม มุสลิมถือว่าอัลกุรอาน เป็นคัมภีร์สุดท้ายของโลก อัลกุรอานเป็นคัมภีร์ที่ถูกจารึกตั้งแต่ต้นจนจบในระหว่างผู้เทศนา ยังมีชีวิตอยู่ อัลเลาะห์ทรงประทานถ้อยคำ (กะลามุลลอฮ์) ลงมายังศาสนทูตของพระองค์ เพื่อเผยแพร่ต่อไปยังมนุษยชาติทั่วโลก อัลกุรอานไม่ใช่วรรณกรรมหรือกวีนิพนธ์ของวรรณคดี อาหรับ เพราะไม่มีมนุษย์คนใดประพันธ์อัลกุรอาน อัลกุรอานไม่ได้เกิดจากความคิด หรือ ความฝัน หรือมโนภาพของมนุษย์คนใดทั้งสิ้น อัลกุรอานไม่ใช่วรรณกรรมของมุฮัมหมัด เพราะ มุฮัมหมัดไม่ได้คิดหรือประพันธ์ขึ้นมาเอง มุฮัมหมัดเป็นแต่เพียงกล่าวถ้อยคำและเรื่องราวตั้ง ที่ปรากฏอยู่ในอัลกุรอาน ตามที่เขาได้รับคำสั่ง ซึ่งอัลเลาะห์ทรงประทานลงมายังเขาเท่านั้น ซ่อนมีปรากฏอยู่ในอัลกุรอาน บทที่ 12 โองการ 2 และ 3 ในอัลกุรอานก็กล่าวถึงคำสั่ง ที่อัลเลาะห์ได้ประทานลงมายังมุฮัมหมัดว่า หากมีใครอ้างว่ามุฮัมหมัดคิดอัลกุรอานขึ้นมาเอง ก็ขอให้ผู้นั้นนำโองการมาแสดงสัก 10 โองการ หรือสัก 1 โองการ มิเพียงแต่ให้เหมือน หากแต่เพียงให้เขียนนั้นก็ไม่ได้ โดยจะขอให้คนอื่นช่วยก็ได้ นอกจากอัลเลาะห์พวกที่อ้างเช่น นั้น ก็จะไม่สามารถนำมาแสดงได้เลย และจนถึงบัดนี้ก็ยังไม่มีผู้ใดประพันธ์ได้ อรรถรสในอัลกุ รอานซึ่งเป็นภาษาอาหรับนั้นลึกซึ้งจนนักอักษรศาสตร์อาหรับต่างพากันงุนงงถ้อยความเหล่านี้

เมื่อเปรียบเทียบกับวจนะของมุฮัมหมัดซึ่งเป็นคำพูดของสามัญชนที่อ่านเขียนไม่เป็น กล่าวคือไม่รู้หนังสือแล้วจะเห็นว่ามีน้ำหนักผัดกันไกลอัลกุรอานมีโองการประมาณกว่า 6,000 โองการ ในจำนวนเหล่านี้ไม่มีข้อความขัดแย้งกันเองเลย มุฮัมหมัดได้รับโองการเหล่านี้ทยอยกันมาเป็นครั้งคราว แล้วแต่เหตุการณ์รวมเวลายาวนานถึง 23 ปี โองการที่มุฮัมหมัดกล่าวออกมาสาวกหรือผู้ติดตามใกล้ชิดซึ่งมุฮัมหมัดให้ชื่อว่า "เซาะฮาบะฮ์" ก็บันทึกไว้บนวัตถุต่าง ๆ และท่องจำไว้ขณะที่มุฮัมหมัดยังมีชีวิตอยู่ และโองการต่าง ๆ ยังกระจัดกระจายมิได้รวมเป็นเล่ม หลังจากมรณภาพของมุฮัมหมัดแล้ว จึงได้มีการรวบรวมโองการเหล่านี้เข้าเป็นเล่ม คือเป็นคัมภีร์อัลกุรอานดังที่ปรากฏอยู่ทุกวันนี้

ถ้อยคำที่ปรากฏในอัลกุรอาน ซึ่งมุฮัมหมัดกล่าวออกมา นี้ จึงเป็นถ้อยคำของอัลเลาะห์ เรียกในภาษาอาราบิกว่า "กะลามุลลอฮ์" ไม่ใช่ถ้อยคำของมุฮัมหมัด หรือของมนุษย์คนใดในโลก อัลกุรอานจึงเป็นคัมภีร์ที่อัลเลาะห์ทรงประทานต่อมนุษย์ชาติ (บทที่ 56 โองการ 77 และ 80) เรื่องราวต่าง ๆ ในอัลกุรอาน นอกจากบทบัญญัติกฎหมายต่าง ๆ ของศาสนาอิสลามแล้ว ยังเปิดเผยความลึกลับต่าง ๆ ของโลก เช่น ธรรมชาติและจักรวาล อัลเลาะห์ทรงสร้างจักรวาลและทรงปั้นคาลและควบคุมการเปลี่ยนแปลงและการหมุนเวียนของจักรวาล ทรงวางระเบียบแบบแผนของธรรมชาติ ระเบียบแบบแผนและวิถีทางที่ถูกต้องนี้ อัลเลาะห์ได้ทรงแสดงให้แก่ศาสดาองค์ก่อน ๆ มาแล้ว ตั้งแต่มีศาสดาองค์แรกคือ "อาดัม" คืออัลเลาะห์ ได้กำหนดองค์ศาสดาขึ้นในประชาชาติต่าง ๆ ตามสถานการณ์แต่ละยุคแต่ละสมัย (บทที่ 2 โองการ 136, บทที่ 4 โองการ 164, บทที่ 10 โองการ 47 และบทที่ 35 โองการ 24) เริ่มต้นด้วยศาสดาอาดัม หลังจากนั้นก็ได้มีศาสดาองค์ต่อ ๆ มา คือนูห์ (โนอา) อิบรอฮีม (อับราฮัม) มูซา (โมเสส) อีซา (เยซู) และองค์อื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 25 องค์ ดังมีชื่อปรากฏอยู่ในอัลกุรอานและอีก 124,000 องค์ ตามวจนะ แต่โดยที่มนุษย์ได้ปิดป้อนหรือหลงลืมคำสั่งสอนของอัลเลาะห์เสีย อัลเลาะห์จึงได้ทรงเลือกมุฮัมหมัดเป็นศาสดาองค์สุดท้าย "คอตะมุนนะบียีน" ดังกล่าวไว้ในอัลกุรอาน บทที่ 33 โองการ 40 และทรง

ประทานมุฮัมหมัดลงมาด้วยความเมตตา และเพื่อเป็นผู้ส่งสอนมนุษยชาติ (บทที่ 21 โองการ 107, บทที่ 34 โองการ 28) และทรงส่งคำสั่งลงมายังมุฮัมหมัดซึ่งยืนยันคำสั่งเดิม หรือแก้ไขข้อความที่บิดเบือนเสียให้ถูกต้องเพื่อมนุษยชาติ (บทที่ 10 โองการ 38) คำสั่งใหม่นี้ใช้แทนคำสั่งเดิมอื่น ๆ อัลกุรอานจึงเป็นคัมภีร์สุดท้ายจากอัลเลาะห์ซึ่งรวมคัมภีร์อื่น ๆ ของโลกเข้าด้วยกัน (บทที่ 98 โองการ 2,3)

ลักษณะเด่นของอิสลาม

1. อิสลามสอนให้เชื่อในเอกภาพของพระผู้เป็นเจ้า (อัลเลาะห์) องค์เดียว การเชื่อถือโซคลาง และการเคารพบูชา "เจว็ด" เป็นสิ่งที่ต้องห้ามเด็ดขาด
2. การผิดประเวณี การลักขโมย การเสพยาและของมึนเมา การกินดอกเบี้ย การพนัน การไร้สัจจะ การตั้งสิ่งหนึ่งสิ่งใดเทียบเคียงพระผู้เป็นเจ้า การประทุษร้ายต่อกฎอันเป็นข้อบัญญัติห้ามอย่างเข้มงวดของผู้ศรัทธาในอิสลาม
3. วิถีทางของอิสลามไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะ (ไม่มีระบบนักบวชนักพรต) ทุกคนเป็นมุสลิมโดยทัดเทียมกันหมด และมีสิทธิในการใกล้ชิดพระผู้เป็นเจ้าอย่างเท่าเทียมกัน
4. อิสลาม ถือว่ามนุษย์ทุกคนไม่มีบาปกรรมติดตัวมาตั้งแต่เดิม มนุษย์ทุกคนเกิดมาด้วยความปราณีของพระผู้เป็นเจ้า และเมื่อถึงแก่กรรมไปแล้วก็จะได้เกิดอีกครั้งหนึ่งในวันตัดสินของพระผู้เป็นเจ้า
5. อิสลามเชื่อว่า บรรดาศาสดาทุกองค์ไม่มีสิทธิในการไถ่บาปของมนุษย์ เพราะศาสดาทุกองค์ก็คือมนุษย์ธรรมดาเช่นเราท่านนี้เอง สิทธิในการอโหสิกรรมนั้นเป็นของพระผู้เป็นเจ้า แต่เพียงพระองค์เดียว ทุกคนต้องวิงวอนขอภัยด้วยตนเอง เพราะอัลเลาะห์นั้นทรงปราณีต่อผู้สำนึกผิด
6. อิสลามถือพลังแห่งศาสตร์และวิทยาการแผนใหม่ ซึ่งได้มีโองการไว้ในคัมภีร์อัลกุรอานอย่างพร้อมสรรพแล้ว
7. อิสลามเป็นคำสอนสุดท้ายที่พระผู้เป็นเจ้าประทานลงมาให้แก่มนุษยชาติ

8. อิสลามเป็นทางสายกลาง ไม่เอนเอียงไปทางวัตถุนิยมหรือจิตนิยม แต่ให้ความสำคัญทั้งสองอย่างไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน
9. อิสลามประกอบด้วยระบบที่เหมาะสมเป็นบรรทัดฐานของค่านิยมอันเกี่ยวกัน เป็นคุณค่าที่ไม่เปลี่ยนแปลงง่าย ๆ

ความแตกต่างระหว่างฮินดูและมุสลิมในอินเดีย

นักศึกษาได้ทราบประวัติและความเป็นมาของ 2 ศาสนาโดยย่อแล้ว ต่อไปนี้ให้ศึกษาความแตกต่างระหว่างฮินดูกับมุสลิมในอินเดีย ซึ่งมีสาเหตุมากมายหลายอย่างอาจแยกกล่าวเป็นหัวข้อได้ดังนี้

1. ความแตกต่างทางศาสนา

- 1.1 ฮินดูนับถือแม่โค แต่มุสลิมรับประทานเนื้อโคเป็นอาหาร
- 1.2 ฮินดูบูชาเทวรูป แต่มุสลิมไม่บูชา
- 1.3 ฮินดูแต่งงานกับมุสลิมไม่ได้ถือว่าเป็นคนนอกวรรณะ
- 1.4 มุสลิมแต่งงานกับฮินดูไม่ได้ถือว่าเป็นคนนอกศาสนา
- 1.5 มุสลิมนับถือพระเจ้าองค์เดียวเท่านั้นคือพระอัลเลาะห์เจ้า
- 1.6 ฮินดูเชื่อในพระเจ้าองค์เดียวเหมือนกัน แต่พระเจ้านั้นหลายชื่อ คนหนึ่ง ๆ อาจเลือกเอาเองว่าพระเจ้าของตนคือใคร อาจเป็นพระราม พระกฤษณะ พระวิษณุ ฯลฯ จึงดูเหมือนว่ามีพระเจ้าหลายองค์
- 1.7 ฮินดูนับถือนักบุญมากมาย โดยเฉพาะจากขบวนการภักตี⁴⁸ ขบวนการนี้ได้รับอิทธิพลมาจากมหากาพย์ 2 เรื่องคือ รามายณะและมหาภารตะ จากอิทธิพลของกาพย์ทั้งสองนี้ ทำให้ผู้ภักตี (ภักตี) สามารถเลือกนับถือนักบุญของตนเองได้ เช่นเดียวกันกับนับถือพระเจ้าในข้อ 1.6 ลัทธิขบวนการภักตีนี้ เริ่มโดยรามานุชา เขาได้เน้นปรัชญาในเรื่อง

⁴⁸ขบวนการภักตี เป็นวิธีใหม่ที่ทำให้พวกฮินดูยึดถือในศาสนาฮินดูอย่างเหนียวแน่นไม่หันไปถือศาสนาอิสลาม

ความศักดิ์ว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะนำไปสู่ความหลุดพ้น เขาเชื่อว่าพระเจ้าเป็นผู้ยิ่งใหญ่ที่สุด เป็นผู้สร้าง เป็นผู้รักษา และเป็นผู้ทำลายโลก แม้พวกวรรณะต่ำและพวกนอกวรรณะจะเข้าถึงโมกษะ (ความหลุดพ้น) ได้ด้วยความศักดิ์ที่มีก่อนกบฏหรือที่เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าคुरु หลังจากตั้งขบวนการกบฏแล้ว คुरुทั้งหลายต่างก็เป็นที่นับถือของชาวฮินดูเป็นอย่างมาก แม้แต่คนที่มิใช่ชีวิตอยู่ก็มีคนนับถือมาก เช่น มหาตมะ คานธี ประชาชนชาวอินเดียต่างก็ต้องการไปฟัง การพูดของเขาเพื่อให้เห็นหน้า จะได้เป็นบุญและเป็นศรีแก่ตนและครอบครัว และต่อมา ก็ทำให้คานธีประสบผลสำเร็จในการเรียกร้องเอกราชให้แก่อินเดีย

1.8 คัมภีร์ทางศาสนาของฮินดูคือพระเวท เขียนเป็นภาษาสันสกฤต แต่คัมภีร์ทางศาสนาของอิสลามคือกุรอาน หรือโภหฺร่าน เป็นภาษาอาหรับ

1.9 ฮินดูเชื่อว่ามนุษย์มีฐานะต่างกันโดยกำเนิด แต่มุสลิมถือว่ามนุษย์เกิดมาเท่าเทียมกัน หน้าที่และฐานะขึ้นอยู่กับความสามารถส่วนบุคคล

1.10 ฮินดูแบ่งวรรณะออกเป็นชั้น ๆ ทำให้เกิดความแตกแยกในกลุ่มฮินดูเอง เช่น การบูชาต่าง ๆ ในเทวสถานบางแห่งก็จำกัดไว้ "สำหรับคนวรรณะนั้น ๆ เท่านั้น" สำหรับมุสลิมร่วมกันบูชาได้ทั้งคนจนและคนรวย คนชั้นต่ำและคนชั้นสูง

1.11 ฮินดูไม่ไต่ป่งไว้แน่นอนว่าผู้ปกครองจะต้องเป็นใคร แต่มุสลิมมองไว้แน่นอนว่า มุสลิมต้องปกครองด้วยมุสลิม เพราะผู้ปกครองมีหน้าที่ดูแลให้คนทำตามความปรารถนาของพระอัลเลาะห์เจ้า

2. ความแตกต่างทางการเมือง

2.1 เนื่องจากฮินดูสนใจการศึกษาแบบตะวันตก และนิยมสังฆุตรหลานเรียนภาษาอังกฤษ จึงได้เปรียบพวกมุสลิมซึ่งไม่นิยมสังฆุตรหลานให้เข้าเรียน ดังนั้นมุสลิมจึงล่าช้ากว่าพวกฮินดู พวกฮินดูได้เข้ารับราชการแม้แต่มีการสอบแข่งขันกันเข้าใน ก.พ. ซึ่งเข้ายาก ส่วนพวกมุสลิมหาตัวยาก และเมื่อพวกฮินดูเข้าไปไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งใดก็ตามพวกเขา มักจะกีดกันตำแหน่งต่าง ๆ ไว้ให้พรรคพวกของตัวเอง ในตอนที่เกิดกบฏซิปอย พวกมุสลิม

ต่างก็หวังที่จะโค่นอำนาจอังกฤษลงให้ได้ แล้วสถาบันกษัตริย์ในราชวงศ์โมกุลขึ้นเป็นจักรพรรดิ ซึ่งดูเหมือนว่ากฎครั้งนั้นเป็นฝีมือของพวกมุสลิม ความจริงแล้วก็มีทั้งมุสลิมและฮินดู เมื่อเป็นเช่นนั้น อังกฤษจึงไม่ไว้วางใจพวกมุสลิมและหันมาสนับสนุนพวกฮินดูมากกว่า

2.2 ฐานะทางการเมืองของพวกมุสลิมต่อกว่าพวกฮินดู แม้แต่ในกองเกรสซึ่งถือว่าเป็นองค์กรที่เป็นตัวแทนของคนอินเดียทั้งประเทศ ก็มีสมาชิกที่เป็นมุสลิมเป็นส่วนน้อย โดยทั่วไปคนเหล่านี้ก็มีความรู้บ้าง และในจำนวนมุสลิมที่มีความรู้มาก เช่น ซเยค อาห์เหม็ด ข่าน ก็ไม่เห็นด้วยกับจุดมุ่งหมายของกองเกรส ซึ่งเขาเห็นว่าเป็นปากเสียงแทนพลเมืองที่เป็นฮินดูเท่านั้น ฉะนั้น พวกมุสลิมจึงพยายามที่จะจัดตั้งองค์กรที่เป็นตัวแทนพวกมุสลิมด้วยกัน ซึ่งต่อมาคือสันนิบาตมุสลิม จะได้กล่าวในตอนต่อไป

3. ความแตกต่างทางเศรษฐกิจ

ตามท้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศอินเดีย การแบ่งชนออกเป็น 2 พวก คือพวกคนรวย ซึ่งหมายถึงเจ้าของที่ดินและพวกนายทุนที่มีเงินให้คนกู้เรียกดอกเบี้ยแพง ๆ และพวกชนชั้นต่ำคือพวกชาวนาและกรรมกรซึ่งเป็นปฏิปักษ์ต่อพวกคนรวย เพราะถูกคนรวยกดขี่ข่มเหง และในแต่ละท้องถิ่นชนชั้นเจ้าของที่ดินและนายทุนจะเป็นพวกที่นับถือศาสนาหนึ่ง ขณะที่ชนชั้นชาวนาและกรรมกรก็จะเป็นพวกที่นับถือศาสนาหนึ่ง เช่น -

3.1 ในรัฐอุตตรประเทศ เจ้าของที่ดินและนายทุนเป็นพวกมุสลิม ชาวนาและกรรมกรเป็นฮินดู

3.2 ในรัฐเบงกอล 80% ของการค้า อุตสาหกรรม ตกอยู่ในมือพวกฮินดู ชาวนาและกรรมกรส่วนใหญ่เป็นมุสลิม

3.3 ในรัฐปัญจาบ เจ้าของที่ดินและนายทุนเป็นพวกฮินดู ชาวนาและกรรมกรเป็นพวกมุสลิม

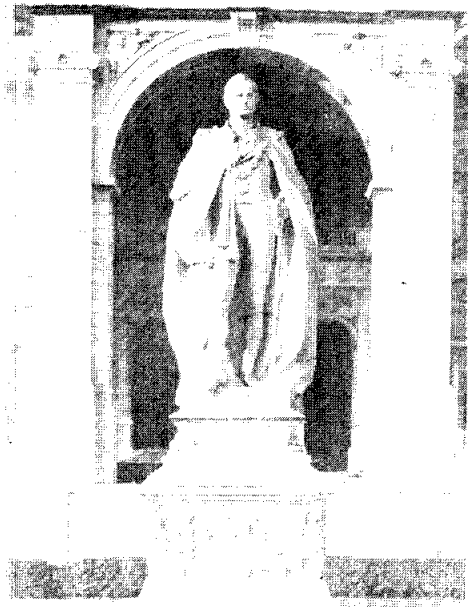
ยังมีตัวอย่างอีกมากมายทั่วไปในอินเดีย เมื่อความแตกต่างทางเศรษฐกิจควบคู่ไปกับความแตกต่างทางศาสนาดังกล่าวมา จึงทำให้เกิดความขัดแย้งกันอย่างรุนแรงโดยทั่ว

ไป สรุปแล้วคนฮินดูรำวยกว่าคนมุสลิมไม่ว่าจะเป็นภาคกลาง ภาคเหนือ หรือภาคใต้ของ ประเทศ เช่นที่มีตราสมิ่พวกฮินดูประมาณ 91% พวกนี้ค้าขายกับชาวอังกฤษจนรำวยกเพราะ ว่าอังกฤษตั้งศูนย์กลางการค้าที่บริเวณนี้ พวกมุสลิมส่วนใหญ่อาศัยอยู่ทางเหนือ ไม่ได้ติดต่อกับ ค้าขายกับชาวอังกฤษจึงจนกว่า ส่วนใหญ่ทำเกษตรกรรมและค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ

กล่าวโดยสรุป ฮินดูกับมุสลิมในอินเดียมีข้อแตกต่างกันอย่างมากมายเห็นได้ชัด ในหลาย ๆ กรณีดังกล่าว่าข้างต้น จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนภายในชาติไม่สามัคคีกัน ชาด เอกภาพอันเป็นเหตุให้ถูกแบ่งประเทศออกเป็น 2 ส่วนคือ อินเดีย และปากีสถาน ในเวลา ต่อมา

ลอร์ด คัวร์ซอน

ความเคลื่อนไหวของกองเกรสแห่งชาติอินเดีย ในการเรียกร้องขางสังขาง อย่างจากรัฐบาลอังกฤษได้มีมาตลอด นับตั้งแต่ก่อตั้งองค์กรขึ้นมา จนกระทั่งลอร์ด คัวร์ซอน

ลอร์ด คัวร์ซอน

ได้เดินทางมาเป็นอุปราชอังกฤษประจำอินเดีย ระหว่างปี 1899-1905 เขามีความคิดหลักแหลม และเป็นนักปกครองที่มีความสามารถ เต็ดขาด และมุ่งพัฒนาอินเดียเป็นหลัก ขณะเดียวกันก็เป็น นักจักรวรรดินิยมคนหนึ่งอีกด้วย คัวร์ซอน ได้ตรา พระราชบัญญัติไว้ 2 ฉบับ ซึ่งประชาชนต่อต้าน กันโดยทั่วไป อาจแยกกล่าวโดยสรุปได้ ดังนี้

ก. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอินเดีย (Indian University Act) ซึ่งออกในปี 1904 ได้

ให้อำนาจรัฐในการรับผิดชอบ และการควบคุม การศึกษาระดับมหาวิทยาลัย เนื่องจาก ลอร์ด

ที่ตี ผลปรากฏว่านักชาตินิยม เช่น โคชะเล และบันเนอร์จี ได้ทำการต่อต้านพระราชบัญญัติอย่างรุนแรง

ข. พระราชบัญญัติแบ่งแคว้นเบงกอล ในปี 1905 ลอร์ด คัวร์ซอน มีความเห็นว่าเบงกอลเป็นมณฑลใหญ่ มีพลเมืองประมาณ 78 ล้านคน ซึ่งยากแก่การปกครอง เมื่อเป็นเช่นนั้น ท่านจึงได้แบ่งเบงกอลออกเป็น 2 มณฑล คือ เบงกอลตะวันตกมีประชาชนอาศัยอยู่ประมาณ 47 ล้านคน ส่วนใหญ่เป็นฮินดู และเบงกอลตะวันออก มีประชาชนอาศัยอยู่ประมาณ 31 ล้านคน ส่วนใหญ่เป็นมุสลิม เนื่องจากพวกหลังนี้ล้าหลังทางเศรษฐกิจและการศึกษาว่าพวกฮินดู ดังนั้น ลอร์ด คัวร์ซอน จึงคิดจะพัฒนากลุ่มมุสลิม ชาวอินเดียนเดียชัคเคื่องและคัดค้านการกระทำของคัวร์ซอนอย่างรุนแรง ขบวนการคัดค้านเริ่มขยายไปทั่วประเทศ ผู้นำหลายคน เช่น สุเรนทราด บันเนอร์จี ได้กล่าวคำปราศรัยตำหนิรัฐบาลอังกฤษอย่างเปิดเผย เกี่ยวกับนโยบายแบ่งแคว้นปกครอง (Divide and Rule) ขบวนการคัดค้านนี้เรียกตัวเองว่า สวเทศี (Swadeshi) ซึ่งมีความหมายว่า "ขบวนการซื้ออินเดียนจากอังกฤษ" พวกหัวรุนแรงของขบวนการนี้ เช่น ตีลัค ต้องการให้อังกฤษถอนตัวออกจากอินเดีย และตีลัคเริ่มใช้คำว่า สวราช (Swaraj) หรือปกครองตนเอง และต่อมาก็ได้ประกาศเป็นจุดประสงค์ของกองเกรสแห่งชาติอินเดียในปี 1906 อย่างไรก็ดีตามการประท้วงของชาวอินเดียในครั้งนั้น ทำให้ลอร์ด คัวร์ซอน ต้องลาออกจากตำแหน่งในปี 1905

ผลของการแบ่งแคว้นเบงกอล

1) ทำให้เกิดการแตกแยกระหว่างฮินดูและมุสลิม พวกฮินดูไม่พอใจการกระทำของลอร์ด คัวร์ซอน แต่พวกอิสลามพอใจ ต่อมาก็ได้เกิดสันนิบาตมุสลิมขึ้นในปี ค.ศ. 1906 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมความจงรักภักดีที่คนมุสลิมมีต่ออังกฤษ และคุ้มครองส่งเสริมสิทธิทางการเมืองและผลประโยชน์ของมุสลิม

2) ทำให้กองเกรสแห่งชาติอินเดียแตกแยกออกเป็น 2 ฝ่าย คือฝ่ายหัวรุนแรง นำโดยตีลัค และฝ่ายสายกลางนำโดยโคชะเล

3) หลังจากเกิดกบฏช็ปอยแล้ว อังกฤษถือว่ามุสลิมเป็นศัตรู ฮินดูเป็นมิตร แต่หลังจากการแบ่งแคว้นเบงกอลแล้ว อังกฤษเชื่อว่าฮินดูเป็นศัตรู มุสลิมเป็นมิตร และนับตั้งแต่นั้นมา อังกฤษก็ยอมรับว่า "อินเดียมิใช่ประเทศที่มีคนอยู่ชาติเดียว"

สันนิบาตมุสลิม

รัฐบาลอังกฤษดำเนินนโยบายแบบแบ่งแยกแล้วปกครอง และในปี ค.ศ.1906 สันนิบาตมุสลิมก็ก่อตั้งขึ้น มีหัวหน้าที่สำคัญชื่อ ชเยค อาห์เหมด ข่าน ข่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถสูงคนหนึ่ง ในบรรดาผู้นำมุสลิมด้วยกัน เขาเคยเดินทางไปประเทศอังกฤษและมีความจงรักภักดีต่ออังกฤษอย่างมาก เขาได้พยายามชี้ให้ชาวมุสลิมเห็นว่า อารยธรรมอิสลามได้เสื่อมลงไปมาก หลังจากสิ้นสุดลงของราชวงศ์โมกุล จากความรู้สึกส่วนนี้ทำให้ข่านต่อต้านและเพ่งเล็งพวกฮินดูมากกว่าพวกอังกฤษ ชาวมุสลิมเกรงว่าชาวฮินดูจะเหนือกว่าทั้งในด้านการศึกษา การเมือง และเศรษฐกิจ และในที่สุดสันนิบาตมุสลิมที่เริ่มก่อตั้งขึ้นมานั้น ก็เป็นรูปร่างและกลายเป็นองค์กรที่สำคัญของชาวมุสลิมไปโดยมีอากา ข่าน เป็นหัวหน้าอังกฤษได้ให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อให้สมดุลงกับกองเกรสของพวกฮินดู วัตถุประสงค์หลักของสันนิบาตมุสลิมคือ "ต่อสู้เพื่อชาวอินเดียนที่เป็นมุสลิม" นับตั้งแต่นั้นมาฮินดูกับมุสลิมต่างก็มีองค์กรของตนเองเพื่อเรียกร้องสิทธิและผลประโยชน์เพื่อพวกของตน ผู้นำที่ทำให้เกิดปากีสถานในเวลาต่อมาคือโมฮัมหมัด อาลี จินนาห์ จนได้รับนามว่า "บิดาแห่งชาติปากีสถาน"

การปฏิรูปการปกครอง ปี 1909

พรรคเสรีนิยมมีอำนาจในการปกครองอังกฤษในปี 1905 ลอร์ด มอร์ลีย์ (Lord Morley) ได้เป็นรัฐมนตรีต่างประเทศเกี่ยวกับอินเดีย ส่วนในอินเดีย ลอร์ด มินโต (Lord Minto) ได้เป็นอุปราชอังกฤษประจำอินเดีย ทั้งสองร่วมมือกันปฏิรูปการปกครองอินเดีย ใน ค.ศ.1907 มีการแต่งตั้งชาวอินเดีย 2 คน เข้าไปนั่งในสภาอินเดีย ผลงานของทั้ง 2 คน ปรากฏในหลักการของมอร์ลีย์ มินโต 1909 ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้.-

1. ทำให้ชาวอินเดียมีส่วนในการปกครองตนเอง และชาวอินเดียมีสิทธิได้รับเลือกตั้งเข้าไปนั่งในสภาของมณฑล และสภานิติบัญญัติส่วนกลาง
2. เป็นครั้งแรกที่สมาชิกอินเดียได้รับแต่งตั้งเข้าไปบริหารในสภาบริหาร ของอุปราชตลอดจนสภาบริหารในบอมเบย์ และมัทราส
3. เพิ่มจำนวนสมาชิกและขยายหน้าที่ของสภานิติบัญญัติในอินเดีย
4. ให้อำนาจศาลวงใหญ่ในการอนุมัติการตั้งสภาบริหารในมณฑล ที่มีอาณาเขตกว้างใหญ่
5. เป็นครั้งแรกที่นักการเมืองฮินดูเป็นตัวแทนของกลุ่มฮินดู และนักการเมืองมุสลิมเป็นตัวแทนของกลุ่มมุสลิม เนื่องจากอากา ช่าน ผู้นำสันนิบาตมุสลิมได้ขอร้อง ลอร์ดมินโต ให้มีการแยกฮินดูและมุสลิมออกจากกัน

อังกฤษเปลี่ยนวิธีการปกครองโดยให้อินเดียมีส่วนในการปกครองตนเอง⁴⁹

สาเหตุที่อังกฤษเปลี่ยนแนวความคิดที่จะให้อินเดียมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยร่วมมือกับอังกฤษนั้นมีมากมายหลายอย่าง อาจสรุปได้โดยย่อดังนี้.-

1. การจลาจลก่อนระยะสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยเฉพาะในแคว้นปัญจาบ และเบงกอล มีหัวหน้าที่สำคัญคือติลค ผู้ซึ่งพยายามฝึกพวกนักศึกษาเกี่ยวกับการทำสงครามกลางเมือง นอกจากนี้ยังมีการพยายามระเบิดทางรถไฟ และการพยายามลอบประหารชีวิตอุปราชอังกฤษประจำอินเดียอีกด้วย อนึ่ง มีการเรียไรเงินมาช่วยสมาคมผู้ต่อต้านการปกครองของอังกฤษไม่เฉพาะในอินเดียเท่านั้น หากแต่มีสมาคมชาวอินเดียในอเมริกาก็ให้ความร่วมมืออีกด้วย อังกฤษจึงออกกฎหมายควบคุมการจลาจลขึ้นในปี ค.ศ. 1908
2. อินเดียได้ช่วยเหลืออังกฤษทำการรบในสงครามโลกครั้งที่ 1 ทั้งกำลังทหารและกำลังเงิน ซึ่งมีทหารอินเดียเสียชีวิตและบาดเจ็บในครั้งนั้นมากกว่าครึ่งหนึ่ง
3. เกิดการปฏิวัติในรัสเซีย

⁴⁹สรุปจาก เพ็ชรี สุมิตร, *อารยธรรมตะวันออก อารยธรรมโบราณในเอเชีย และอารยธรรมอินเดีย*, หน้า 191-193

4. ความแพร่หลายของขบวนการชาตินิยมในหมู่ประชาชน หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 และความไม่พอใจของประชาชนอินเดียในหลักการของมอร์ลี-มินโต

รัฐสภาอังกฤษจึงประกาศในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1917 ถึงนโยบายการปกครองอินเดีย โดยมีใจความว่า จะส่งเสริมให้อินเดียมีส่วนร่วมในการบริหารทุกสาขา และจะพัฒนาให้อินเดียมีรัฐบาลที่มีความรับผิดชอบต่อการบริหารประเทศ

มอนตากูได้ร่วมมือกับลอร์ดเชลล์ฟอร์ด ซึ่งเป็นอุปราชอังกฤษประจำอินเดียในตอนนั้นได้สำรวจสถานการณ์ของอินเดีย และผลออกมาคือรายงานการปฏิรูปธรรมนูญการปกครองอินเดีย หรือที่เรียกกันว่า Montagu - Chelmsford (Montford)

รายงานมอนต์ฟอร์ด 1918

รายงานของมอนต์ฟอร์ด มีหลักการที่จะพัฒนาอินเดียให้มีรัฐบาลแบบรับผิดชอบต่อการบริหารประเทศ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น ดังนี้คือ

1. ส่งเสริมให้มณฑลมีการปกครองตนเองมากขึ้น โดยใช้หลักไตรภาคี หรือการรับผิดชอบร่วมกัน คือการปกครองที่ให้มีผู้ปกครอง 2 คน นาย 2 ชชาติ ทำหน้าที่ปกครอง คือ อังกฤษและอินเดีย แต่อำนาจที่สำคัญ ๆ อังกฤษสงวนไว้

2. เพิ่มจำนวนสมาชิกตลอดจนหน้าที่สถานิติบัญญัติ โดยเฉพาะเพิ่มจำนวนสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง

3. รัฐมนตรีต่างประเทศเกี่ยวกับอินเดีย และรัฐสภาอังกฤษจะควบคุมรัฐบาลอินเดีย และรัฐบาลมณฑลน้อยลง

รายงานของมอนต์ฟอร์ดฉบับ 1918 นี้ ในระยะต่อมาก็เป็นรากฐานของกฎบัตรอินเดีย ปี ค.ศ. 1919 หรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า The Government of Indian Act, 1919

พระราชบัญญัติการปกครองอินเดีย ค.ศ. 1919

ค.ศ. 1919 อังกฤษได้ออกพระราชบัญญัติการปกครองอินเดียฉบับหนึ่ง ซึ่งเป็น

พระราชบัญญัติการปกครองแบบ Diarchy คือมีทั้งอำนาจที่ให้และสงวนไว้ อำนาจที่
อังกฤษให้นั้นเป็นอำนาจเกี่ยวกับการศึกษา การเกษตร การเทศบาล การตั้งงบประมาณ
ส่วนอำนาจที่สงวนไว้ นั้นล้วนเป็นอำนาจที่สำคัญทั้งสิ้น เช่น อำนาจทางทหาร การคลัง การ
ตำรวจ และการชลประทาน ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วก็เท่ากับอังกฤษไม่ได้ทำอะไรแก่นักเลย
เลย⁵⁰

นอกจากนี้ อังกฤษยังได้ออกกฎหมายโรว์แลตต์ (Rowlatt Bills) หรือ
ที่ชาวอินเดียรู้จักกันว่า "กฎหมายดำ" ซึ่งมีบทบังคับรุนแรงมากกล่าวคือ กฎหมายฉบับนี้ให้
อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมผู้ต้องหาฆาตกรรมโดยไม่ต้องมีการไต่สวน ดังนั้นจึงได้เกิด
ปฏิกิริยาทั่วประเทศ โดยเฉพาะรัฐเบงกอลซึ่งเป็นรัฐที่มีความเคลื่อนไหวทางการเมืองสูง
และรุนแรงกว่ารัฐอื่น ๆ ได้เตรียมการล้มล้างรัฐบาลด้วยกำลังอาวุธ รัฐบาลอังกฤษรู้ถึง
แผนการคราวนี้ จึงให้ลงมือจับกุมเสียก่อน แผนการปฏิวัติล้มล้างรัฐบาลครั้งนี้จึงล้มเหลว
เนื่องจากขณะนั้นเป็นเวลาที่อยู่ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 อังกฤษจึงไม่
กล้าปราบปรามอินเดียรุนแรงนัก เพราะต้องพึ่งอินเดียไม่เพียงแต่ในด้านวัตถุดิบเท่านั้นหาก
จะต้องพึ่งอินเดียในด้านกำลังคนอีกด้วย อังกฤษให้สัญญาแก่นักอินเดียว่า "เมื่อสงครามยุติลง
อังกฤษจะมอบเอกราชให้แก่อินเดีย" ดังนั้นอินเดียจึงได้ส่งทหารไปช่วยอังกฤษรบกับประเทศ
เยอรมนีในครั้งนั้นทั้งชายและบาดเจ็บประมาณ 1 ล้านคน ครั้นเมื่อสงครามยุติแทนที่อังกฤษ
จะตอบแทนอินเดียตามที่เคยให้สัญญาไว้ กลับทำทารุณกรรมต่าง ๆ นานา เหมือนที่เคยทำ
มาแต่ก่อน โดยนำเอากฎหมายดำมาใช้อีก เมื่ออังกฤษเสียสัจจะเช่นนั้นก็เป็นเรื่องธรรมดา
ที่ชาวอินเดียต้องโกรธแค้น ดังนั้นเสียงเรียกร้องหาเอกราชและคัดค้านอังกฤษจึงมีขึ้นทั่วประเทศ
โดยมีมหาบุรุษของโลกคือมหาตมะ คานธี เป็นผู้นำ ท่านได้เดินทางกลับจากแอฟริกาใต้เข้าสู่
อินเดีย หลังจากต่อสู้กับจักรวรรดินิยมอังกฤษในแอฟริกาใต้ จนประสบผลสำเร็จแล้วที่ท่านทำ
เรืออมเบย์ มหาชนชาวอินเดียได้ให้การต้อนรับการกลับมาตุภูมิของท่านอย่างคับคั่ง

⁵⁰ ตรี ทวีวาร, รศ.ดร. **เรื่องเดิม** หน้า 11

*มหาตมะคานธีกับลัทธิอาเคราะห์

มหาตมะคานธี โดยกำเนิดเป็นคนวรรณะแพศย์ชั้นบาเนีย⁵¹ มีชื่อเดิมว่าโมฮัน ทาส การามจันทร์ คานธี เกิดในปี 1869 ที่แคว้นคุชรัต ทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือของ ประเทศอินเดีย บิดาเป็นมุขมนตรีรัฐเล็ก ๆ รัฐหนึ่ง ท่านได้เดินทางไปศึกษาวิชากฎหมายที่ ประเทศอังกฤษ แล้วกลับมายังประเทศอินเดียในปี 1891

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 คานธีเป็นผู้เรียกร้องให้อินเดียส่งทหารไปช่วย อังกฤษรบกับ เยอรมนีดังกล่าวมาแล้ว เมื่ออังกฤษไม่มีสัตย์จะเช่นนั้น คานธีจึงโกรธแค้นมาก คานธีตระหนักในคุณค่าของระบอบประชาธิปไตยแบบอังกฤษเป็นอย่างมาก เขาค้นเคยสนทนากับชาวอังกฤษและนักการเมืองอังกฤษเป็นอย่างดี ดังนั้นเขาจึงรู้ว่าวิธีการที่จะต่อสู้กับ อังกฤษที่ได้ผลดีที่สุด และเสียประโยชน์น้อยที่สุดคือ "การเจรจาและการต่อรอง" ในขั้น แรกนี้ คานธีได้ใช้วิธีการเจรจาและการต่อรองกับอังกฤษโดยยึดหลักใหญ่ 3 ประการ คือ

1. Truth คือสัตย์หรือความจริง ก่อนที่จะทำอะไรต้องรู้ว่าสิ่งนั้นเป็นความ จริงหรือไม่ ความจริงที่กำลังต่อสู้กันคืออะไร ต้องต่อสู้บนพื้นฐานของสัตย์

2. Non-Violence คืออหิงสา ไม่เบียดเบียนให้เสียเลือดเนื้อ ไม่ใช่วิธี การรุนแรง เป็นประสบการณ์จากการที่คานธีเชื่อมั่นในหลักศาสนา คานธีไม่ได้นับถือศาสนา ใดศาสนาหนึ่งโดยเฉพาะ เขาเป็นนักการเมืองที่มีศาสนายึดมั่น คานธีนำเอาหลักธรรมของ ศาสนาต่าง ๆ มาเป็นเครื่องปลุกปลอบใจตลอดเวลา เข้าอ่านคัมภีร์ภควัทคีตาของศาสนา ฮินดู บ่อยอ่านคัมภีร์กุรอานของศาสนาอิสลาม เย็นอ่านคัมภีร์ไบเบิลของศาสนาคริสต์ การที่ คานธีปฏิบัติตนอย่างนี้จึงเหมาะที่จะเป็นผู้นำอินเดีย เพราะอินเดียมีหลายศาสนา

---

*ดูรายละเอียดในภาคผนวกท้ายเล่ม

⁵¹ในอินเดียมีชนอยู่ 4 วรรณะ คือ พราหมณ์ กษัตริย์ แพศย์ ศูทร แต่ละวรรณะแบ่งออกเป็นชั้นย่อย ๆ อีกหลายชั้น มหาตมะ คานธี เกิดในวรรณะแพศย์ชั้นบาเนีย ซึ่งเป็นชั้นต่ำสุดในวรรณะนั้น

3. Civil Disobedience คือการค้ำประกัน ไม่ปฏิบัติตาม ไม่เชื่อฟังโดยไม่ใช้อาวุธต่อสู้กับผู้ปกครอง

คานธี ได้ศึกษาและวิเคราะห์หลักการดังกล่าวนี้เป็นเวลานาน ขณะเดียวกัน เขาก็ได้ศึกษาลักษณะของรัฐบาลอังกฤษและอินเดียอย่างถ่องแท้อีกด้วย คานธีจึงรู้ว่าการต่อสู้แบบอหิงสานั้นจะต้องใช้เวลาอย่างมาก บางครั้งจำต้องใช้วิธีค้ำประกัน ไม่ปฏิบัติตาม เข้าช่วยเหลือจึงประสบผลสำเร็จ

คานธีได้สร้างวัตถุประสงค์สำคัญ ๆ ของสัตยาเคราะห์ไว้ 2 ประการ คือการ เรียนรู้ซึ่งวิธีรับใช้มาตุภูมิ และการรับใช้มาตุภูมิ นอกจากนี้คานธียังได้กำหนดข้อห้าม และ ข้อที่ควรบำเพ็ญไว้ 2 อย่าง เรียกว่า คีล และ พรต ซึ่งนักสัตยาเคราะห์ต้องปฏิบัติตาม

คีล (ข้อห้าม)

1. ความตั้งมั่นอยู่ในสัตย์
2. ความตั้งมั่นอยู่ในอหิงสา
3. ความตั้งมั่นอยู่ในพรหมจรรย์
4. การสังวรลิน
5. การสังวรอนินนาทาน
6. การไม่ถือตัวเป็นเจ้าของสิ่งใด และไม่แสวงหาสิ่งที่ไม่จำเป็น

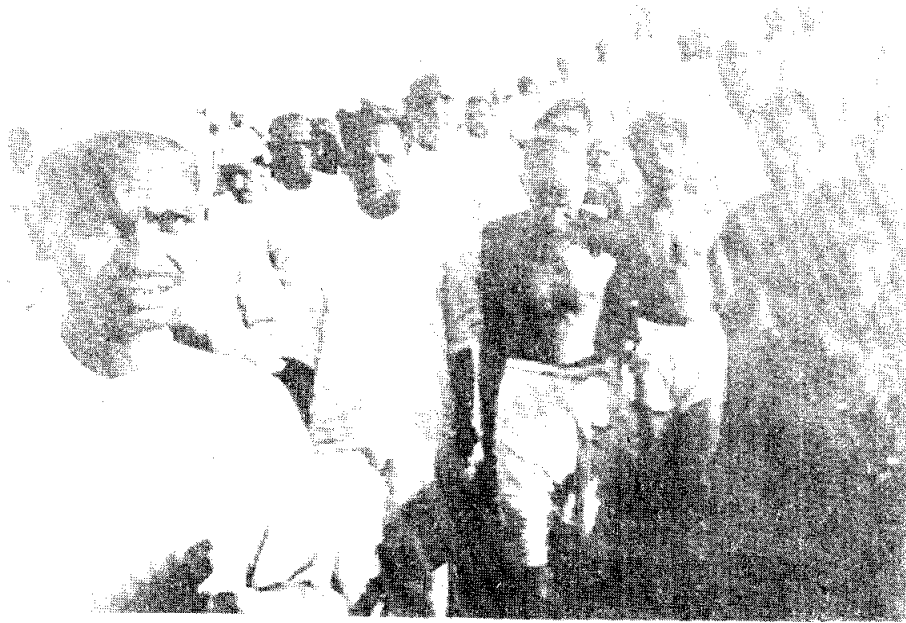
พรต (ข้อที่ควรบำเพ็ญ)

1. การใช้สิ่งของเฉพาะที่เกิดหรือประภัสสรขึ้นในมาตุภูมิอินเดีย และตั้งมั่นอยู่ในวัฒนธรรมอินเดีย
2. ความไม่กลัวภัยจากรัฐบาลจนถึงตาย

อาจกล่าวได้ว่าหลักการ และวัตถุประสงค์ของสัตยาเคราะห์ของคานธีดังกล่าวมานี้ เป็นวิธีการที่ท่านเคยใช้ในอัฟริกาได้มาแล้ว สัตยาเคราะห์นี้เองที่คานธีได้ยึดเป็นหลักในการเรียกร้องเพื่อเอกราชให้แก่อินเดีย นับว่าเป็นศาสตร์อาวุธที่ยอดเยี่ยมที่สุดในการต่อสู้

กับอังกฤษ

ดังกล่าวมาแล้วว่าอังกฤษได้นำกฎหมายคำมาประกาศใช้อีกหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ทำให้ชาวอินเดียประสบกับทารุณกรรมต่าง ๆ เมื่อเป็นเช่นนั้น คานธีจึงได้นำเอาวิธีการสัตยาเคราะห์ (Satyagraha) มาใช้เพื่อประท้วงอังกฤษ โดยกำหนดเอาวันที่ 6 เมษายน 1919 เป็นวัน "हारदल" คือหยุดกิจการทั้งหมดทั่วประเทศ นับเป็นวิธีการต่อต้านโดยไม่ใช้กำลังกับอังกฤษเป็นครั้งแรก และชาวอินเดียถือว่าการเปิดฉากสงครามกอบกู้เอกราชครั้งที่ 2 (อินเดียเชื่อว่ากบฏช็ปอยคือสงครามกอบกู้เอกราชครั้งแรก)

มหาตมะคานธี ที่เมืองอมฤตสาร์ เมษายน 1919

สงครามสัตยาเคราะห์ครั้งนี้ใช้เวลานานมาก ที่เมืองอมฤตสาร์ ซึ่งเป็นเมืองสำคัญในรัฐปัญจาบ ได้มีผู้เสียชีวิตเนื่องจากปะทะกับเจ้าหน้าที่อังกฤษถึง 500 คน นับแต่นั้นมา คานธีก็เลิกให้ความร่วมมือรัฐบาลอังกฤษพร้อมกับประกาศว่า "การให้ความร่วมมือกับอังกฤษไม่เพียงแต่เป็นการกระทำที่ผิด หากแต่เป็นการกระทำที่ชั่วร้ายอีกด้วย" การทำสัตยาเคราะห์ครั้งแรกนี้ประสบความสำเร็จล้มเหลว เนื่องจากว่าประชาชนยังไม่พร้อมที่จะทำ คานธีรู้ตัว

ว่าได้ทำผิดพลาด จึงอดอาหารเป็นเวลา 3 วัน เพื่อเป็นการชดเชยความผิด

ตำรวจทำร้ายประชาชนที่อมฤตสาร

หลังจากนั้นคานธีก็ได้ชักชวนให้ประชาชนทำสัตยาเคราะห์ครั้งใหม่ ซึ่งมีสมาชิกจาก
คองเกรสแห่งชาติอินเดีย และสันนิบาตมุสลิมเข้าร่วมด้วย ในครั้งนี้ประชาชนทั่วไปได้ให้ความ
ร่วมมืออย่างพร้อมเพรียง คานธีได้ประกาศทำสัตยาเคราะห์ในวันที่ 1 สิงหาคม 1920 ซึ่งมี
สาระสำคัญที่ควรกล่าวถึง ดังนี้⁵²

1. คืนบรรดาศักดิ์และลาออกจากตำแหน่งกิตติมศักดิ์ และสมาชิกประเภทสองที่รัฐ
บาลแต่งตั้ง
2. ไม่ยอมรับเชื้อเชิญในพิธีงานฉลองต่าง ๆ ซึ่งเป็นพิธีของทางราชการ หรือกึ่ง
ราชการ ทั้งไม่ยอมรับเชื้อเชิญไปในพิธีแทนแทนทั้งหมดด้วย

---

⁵²V.D.Mahajan, *Opcit.*, p. 408

3. ถอนกฤษฎีกาออกจากรโรงเรียน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัยซึ่งรัฐบาลเป็นเจ้าของ หรือเป็นผู้บำรุง หรือเป็นผู้ควบคุม และจัดตั้งโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัยแห่งชาติขึ้นทุกมณฑล (รัฐ)

4. งดการไปศาลอังกฤษทั้งที่เป็นนายและฝ่ายลูกความ และอนุญาตให้ตั้งอนุญาโตตุลาการส่วนตัวขึ้น เพื่อตัดสินคดีระหว่างกันเอง

5. ไม่ยอมอาสาเป็นทหาร และทุกคนต้องสละตำแหน่งในกรมตำรวจ และในกองทัพ

6. ถอนใบสมัครเป็นสมาชิกสภาทั้งไม่ยอมออกเสียงให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

7. งดการเสียภาษีให้แก่รัฐบาล

8. อนุญาตให้หญิงและเด็กทุกคนแสดงพลังรักชาติร่วมกันได้ทุกครั้งที่มีการประท้วง

ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1921 ได้เกิดการจลาจลขึ้น ประท้วงการเสด็จมาเยือนประเทศอินเดียของเจ้าชายแห่งเวลส์ (Prince of Wales) ซึ่งเป็นมกุฎราชกุมารแห่งอังกฤษ ยังผลให้มีคนตายถึง 53 คน และบาดเจ็บประมาณ 400 คน

เหตุการณ์ที่รุนแรงเกิดขึ้นในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 1922 กล่าวคือชาวหมู่บ้านเจารีเจารา (Chauri Chaura) ซึ่งอยู่ทางเหนือของรัฐพิหาร ได้ฆ่าตำรวจตาย 21 คน คานธีต้องประกาศเลิกสัตยาเคราะห์ในวันที่ 12 เดือนเดียวกัน และยังผลให้ท่านถูกจับกับขังเป็นเวลา 2 ปี เมื่อออกจากคุกแล้ว คานธีก็เลิกเกี่ยวข้องกับการเมืองชั่วคราว โดยอ้างว่ายังมีจิตใจไม่บริสุทธิ์พอ ซึ่งดูเหมือนว่าสัตยาเคราะห์ของท่านล้มเหลว แต่ตรงกันข้ามกลับทำให้ลัทธิชาตินิยมอินเดียก่อตัวมากยิ่งขึ้น

ในระหว่างนี้ กองเกรสแห่งชาติอินเดียได้วางแผนการเอาไว้ 5 ข้อ เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นและสามัคคีในหมู่ราษฎร คือ

1. อนุญาตให้ชนวรรณะศูทรร่วมสมาคมกับชนวรรณะอื่น ๆ ได้⁵³

⁵³ วรรณะศูทรโดยทั่วไปจะไม่มีส่วนร่วมในการคบหาสมาคมกับชนวรรณะอื่น ๆ ในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

2. ให้เลิกเสฟสุราและเมรัยต่าง ๆ
3. ให้ตั้งซื้อสินค้าประเภทสิ่งทอของอังกฤษ โดยหันมาใช้สิ่งทอที่ผลิตในอินเดีย
4. ออกระเบียบควบคุมสมาชิกของกองเกรส
5. ให้รวบรวมเงินเพื่อตั้งเป็นกองทุนในการเรียกร้องเอกราช เรียกว่า "ทุนติลล์สวราช"

จะเห็นได้ว่าเมื่อมหาตมะ คานธี ได้ใช้หลักอหิงสาแล้วก็ทำให้อินเดียสามารถพึ่งตนเองได้ ในด้านเศรษฐกิจที่คานธีคัดค้านสินค้าประเภทสิ่งทอของอังกฤษ ขณะเดียวกันก็หันมาส่งเสริมอุตสาหกรรมทอผ้าภายในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ทอด้วยมือ ตัวท่านเองก็นุ่งหม้อเสื่อผ้าที่ทอด้วยมือตลอดเวลา ซึ่งได้เป็นแบบอย่างให้ชาวอินเดียยึดถือประเพณีการแต่งกายมาจนถึงทุกวันนี้ คานธีไม่ได้ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ซึ่งไม่เหมาะกับอินเดียเวลานั้น ประกอบกับต้องใช้เงินทุนในการดำเนินการมาก และที่สำคัญที่สุดอีกประการหนึ่งคือ "เครื่องจักรจะแย่งแรงงานคน" ท่านไม่ได้โจมตีระบบนายทุน แต่ท่านเห็นว่าการที่จะส่งเสริมให้เอกชนทำอุตสาหกรรมเวลานั้น ก็จะสามารถทำให้พวกเขามีโอกาสดำเนินธุรกิจของพวกเขาเองได้กว้างขวางยิ่งขึ้น จะเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติโดยส่วนรวมอีกด้วย

วิธีการคัดค้านสินค้าของอังกฤษที่คานธีทำได้ผลมาแล้วคือ คานธีจะไม่ทำลายรถไฟ รถยนต์ หรือพาหนะอื่น ๆ ที่ขนส่งสินค้าอังกฤษ เพราะจะเป็นการเสียหายต่อส่วนรวม และผิดกฎหมายอีกด้วย แต่คานธีจะใช้วิธีอื่นนอกขวางทางรถไฟ รถยนต์ ฯลฯ อังกฤษก็จะปราบปราม เพราะถือว่าเป็นการจราจล และกบฏ อย่างมากก็เพียงจับคานธีไปขังคุก

ค.ศ. 1928 อังกฤษได้แต่งตั้งกรรมาธิการขึ้นมาคณะหนึ่ง เรียกว่าคณะข้าหลวงไซมอน (Simon Commission) ให้เดินทางมาอินเดีย ภายใต้การนำของเซอร์ จอห์น ไซมอน เพื่อทำรายงานเสนอต่อรัฐสภาอังกฤษ ในอันที่จะหาทางให้อินเดียปกครองตนเองช้านี้ทำให้วงการเมืองของอินเดียที่กำลังซบเซา เริ่มเคลื่อนไหวและคึกคักขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งในวันที่คณะข้าหลวงไซมอน เดินทางมาถึงอินเดีย ก็ได้รับการต้อนรับด้วยการโบกธงดำของชาวอินเดีย และเสียงตะโกนว่า "ไซมอนจงกลับไป"

ที่เมืองละฮอร์ (Lahore) ตำรวจใต้ใช้กระบองตี ลารา ราชพัท ไร (Lara Rajpat Rai) ผู้นำกองเกรสแห่งแคว้นปัญจาบถึงแก่ความตาย เป็นผลให้ชาวอินเดียเกลียดชังอังกฤษมากยิ่งขึ้น การที่ฆ่าหลวงคณะอยู่ในอินเดีย นับว่าเป็นผลดีแก่พรรคองเกรสเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการกระตุ้นจิตใจประชาชนชาวอินเดียที่ทศุ และแตกแยกกันให้หันกลับมารวมกันได้อีก

ในปลายปี 1928 ขณะที่คณะชาลวงชุดเดิมยังทำรายงานอยู่นั้น พรรคองเกรสได้เปิดประชุมกันที่เมืองกัลกัตตาลงมติรับรองให้อินเดียต่อสู้เพื่อการปกครองแบบ Dominion Status คือให้สิทธิปกครองตนเอง แต่ต้องอยู่ภายใต้จักรวรรดิอังกฤษ เหมือนออสเตรเลียและแคนาดา ซึ่งผิดไปจากหลักการเดิมที่บัญญัติไว้ในองเกรสแห่งชาติอินเดีย คือ "ต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งปुरुณสวราช"⁵⁴ การลงมติรับรองของพรรคองเกรสดังกล่าว ได้รับการคัดค้านเป็นจำนวนมาก เพราะเห็นว่าเป็นการประนีประนอมกับอังกฤษมากเกินไป ซึ่งผิดไปจากเป้าหมายและหลักการเดิม

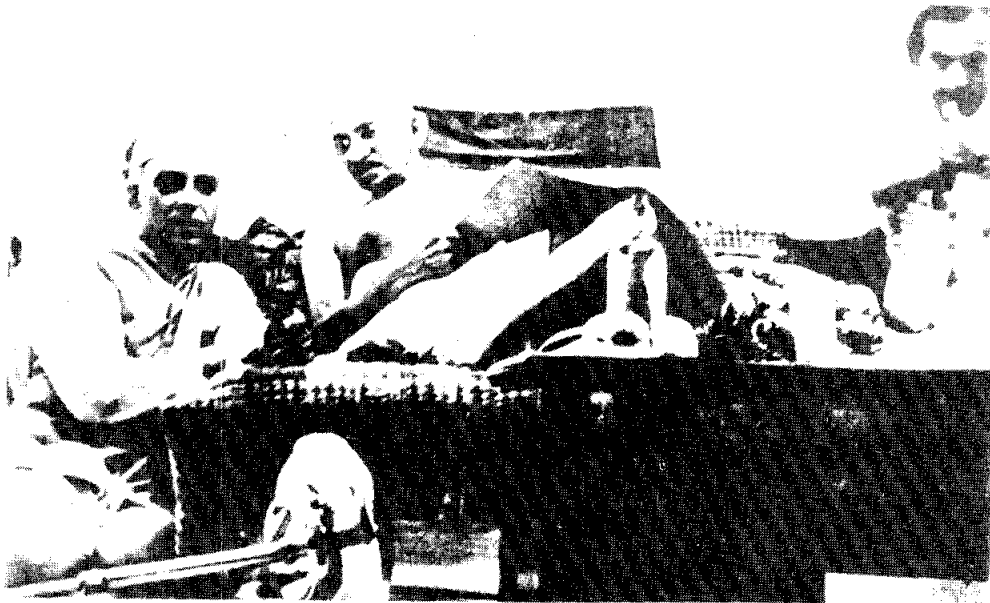
ค.ศ. 1929 พรรคกรรมกร ในประเทศอังกฤษได้จัดตั้งรัฐบาล ลอร์ด เออร์วิน อูปราชอังกฤษประจำอินเดียถูกเรียกตัวกลับอังกฤษ เมื่อเออร์วินเดินทางกลับมาอินเดียแล้วได้ออกแถลงการณ์ว่า "อังกฤษได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรให้รัฐธรรมนูญแบบ Dominion Status แก่อินเดียตามที่เคยเรียกร้อง และตามที่อังกฤษเคยแถลงไว้" แต่ในเวลานั้นองเกรสแตกออกเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายแรกมีมหาตมะ คานธี เป็นผู้นำ เห็นว่าสมควรรับรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว และตกลงที่จะเจรจากับรัฐบาล ฝ่ายหลังมีสุภาส จันทร โภส⁵⁵ (Subhas Chandrabose)

⁵⁴ ปुरुณสวราช เป็นภาษาฮินดี มาจากรากศัพท์ ปुरुณ = สมบูรณ์, ทั้งหมด, ครบถ้วน สวราช = ยิ่งใหญ่, อธิปไตย, เอกราช แปลว่าเอกราชที่สมบูรณ์

⁵⁵ สุภาส จันทร โภส เป็นผู้นำที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ามหาตมะ คานธี ในการกอบกู้เอกราชให้อินเดีย ท่านมีความคิดเห็นแตกต่างจากคานธีมาก กล่าวคือเห็นว่า การที่จะได้มาซึ่งเอกราชนั้น ต้องต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธ มิใช่ด้วยวิธีการสันติวิธี

เป็นผู้ที่มีความเห็นว่าอินเดียนควรจะต่อสู้ต่อไปจนกว่าจะได้มาซึ่งปुरुณสวราช อย่างไรก็ตาม ฝ่ายแรกมีเสียงข้างมากจึงตกลงเอาวันที่ 23 ธันวาคม 1929 เป็นวันเจรจากับอุปราชอังกฤษ

22 ธันวาคม 1929 ก่อนเปิดการเจรจาเพียงหนึ่งวัน ขบวนการไฟที่นาลอร์ด เออร์วิน ไปพบผู้นำพรรคองเกรสทั้ง 2 คน คือมหาตมะ คานธี และ โมทิลาล เนห์รู⁵⁶ ถูกวางระเบิด แต่อุปราชไม่ได้รับอันตราย ครั้นเมื่อเปิดการเจรจาก็ไม่สามารถตกลงกันได้ ทางฝ่ายองเกรสขอให้อุปราชรับรองว่า เมื่อนำรัฐธรรมนูญฉบับที่จะให้แก่อินเดียเข้าสู่สภาของรัฐบาลอังกฤษแล้ว อย่างน้อยที่สุดอุปราชต้องให้การสนับสนุน แต่อุปราชไม่กล้ารับรอง เมื่อเป็นเช่นนั้น สถานการณ์ก็เปลี่ยนแปลงไปทันที มีการเรียกร้องให้องเกรสหันไปใช้วิธีการรุนแรงกับอังกฤษอีก มหาตมะ คานธี ได้ประกาศว่า ถ้าไม่มีคำตอบจากฝ่ายอังกฤษภายในวันที่ 31 ธันวาคมนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่องเกรสจะต้องประกาศเอกราชในวันขึ้นปีใหม่

คานธี กับโมทิลาล เนห์รู กำลังปรึกษาหารือกัน

⁵⁶บิดาของเยาว์ทาลาล เนห์รู

แบบทดสอบที่ 5

- 1) จงกล่าวถึงกองเกรสแห่งชาติอินเดียกับสันนิบาตมุสลิม พร้อมทั้งชี้ให้เห็นว่าทั้งสององค์กรนี้มีบทบาทในการเรียกร้องเอกราชแก่อินเดีย มากน้อยเพียงใด
- 2) จงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอินดูกับมุสลิม ตามที่ท่านเข้าใจ
- 3) ในช่วงปี 1899-1918 อังกฤษได้เปลี่ยนแปลงวิธีการปกครองอินเดียใหม่ โดยให้อินเดียมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง จงกล่าวถึงสาเหตุต่าง ๆ ที่อังกฤษจำต้องทำอย่างนี้ รายงานมอนด์พอร์ตเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ มากน้อยเพียงใด
- 4) ที่กล่าวว่า "พ.ร.บ.แบ่งเบงกอลออกเป็น 2 ส่วน ยังผลให้อินเดียถูกแบ่งออกเป็น 2 ประเทศในเวลาต่อมา" นั้น ท่านเข้าใจว่าอย่างไร อธิบายให้ชัดเจน
- 5) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า "สัตยาเคราะห์เป็นศาสตร์อาวุธที่ยอดเยี่ยมที่สุดในการต่อสู้กับอังกฤษ เพื่อเอกราชของอินเดีย" จงกล่าวถึงหลักการและวิธีการต่อสู้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

